

DRUŠTVENI ZNAČAJ KULTURNO UMJETNIČKOG DRUŠTVA U RURALNOM RAZVOJU TUROPOLJA

Kuzmec, Gordana

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Križevci college of agriculture / Visoko gospodarsko učilište u Križevcima**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:185:697984>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-25**

Repository / Repozitorij:

[Repository Križevci college of agriculture - Final thesis repository Križevci college of agriculture](#)

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKO GOSPODARSKO UČILIŠTE U KRIŽEVCIMA

Preddiplomski stručni studij Poljoprivreda

Gordana Kuzmec, studentica

**DRUŠTVENI ZNAČAJ KULTURNO UMJETNIČKOG
DRUŠTVA U RURALNOM RAZVOJU TUROPOLJA**

Završni rad

Povjerenstvo za obranu i ocjenu završnog rada:

1. Dr.sc. Kristina Svržnjak, prof.v.š.,   Predsjednica Povjerenstva
2. Dr.sc. Sandra Kantar, v.pred.,   Mentorica i članica Povjerenstva
3. Dr.sc. Silvije Jerčinović, v.pred.,   Član Povjerenstva

Križevci, 2019.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. PREGLED LITERATURE.....	2
2.1. Povijesni pregled Turopolja	2
2.2. Običaji Turopolja	3
2.3. Muzej Turopolja	6
2.4. Tradicijska arhitektura.....	7
2.5. Kulturno umjetnička društva u Republici Hrvatskoj i Zagrebačkoj županiji	11
3. MATERIJAL I METODE	14
4. REZULTATI I RASPRAVA	16
4.1. Provedeni projekti KUD-a „Čiče“	17
4.2. Projekti KUD-a „Čiče“ u 2019. godini.....	19
4.3. Društvene manifestacije u Turopolju u 2019. godini	22
5. ZAKLJUČAK	25
6. LITERATURA	27
7. PRILOZI ZAVRŠNOM RADU	29
SAŽETAK.....	51

1. UVOD

Predmet ovog završnog rada je uloga kulturno umjetničkog društva usmjerena na ruralni razvoj Turopolja, te predstavljanje aktivnosti i projekata Kulturno umjetničkog društva „Čiče“ iz Novog Čiča (u daljnjem tekstu KUD-a) s ciljem poticanja mladih na njegovanje vlastite tradicijske kulture i identiteta, bolje povezanosti članova društva i šire zajednice.

Kako bi se turopoljska tradicijska kultura i folklor očuvali ukazala se potreba za organiziranjem i osnivanjem Zajednice kulturno-umjetničkih udruga Grada Velika Gorica, koja je osnovana 1998. godine te danas okuplja 16 kulturno-umjetničkih društava. Društva vrlo angažirano putem folklor prikazuju izuzetno bogatu i vrijednu tradicijsku kulturu i na taj način afirmiraju svoj vlastiti kulturni identitet na području Republike Hrvatske, ali i izvan nje.

Kulturno-umjetnička društva u svom radu većinom su usmjerena na očuvanje kulturne baštine, materijalne i nematerijalne, promoviranje starinskih zanata, okupljanje i poticanje mladih na kulturno i umjetničko razvijanje lokalne zajednice, izgradnju kapaciteta civilnoga društva za sudjelovanje u društvenom razvoju, omogućavanje mladima ostvarivanje njihovih osobnih projekata, te ukazivanje na prednosti i potencijale života u ruralnom području.

Cilj ovog rada je predstaviti aktivnosti predsjednika i članova KUD-a „Čiče“ i analizirati utjecaj KUD-a na razvoj ruralnih područja s osobitim naglaskom na mlade, koji kao najvitalniji dio zajednice, imaju važnu ulogu u njegovanju i daljnjem prenošenju tradicijske kulture.

Na primjeru KUD-a „Čiče“, koje u svojim aktivnostima, osim očuvanja i promocije materijalne i nematerijalne kulturne baštine, provodi i brojne ostale aktivnosti, a sve u cilju društvenog, kulturnog i gospodarskog osnaživanja ruralnog područja i senzibilizacije mladih za tradiciju i ostanak na selu, prikazati će se društveni značaj kulturno umjetničkih društava u ruralnom razvoju Turopolja.

2. PREGLED LITERATURE

U ovom poglavlju će se detaljnije opisivati ruralno područje na kojem djeluje KUD, te osnovni pojmovi korišteni u ovom radu.

Novo Čiče je selo 4 km jugoistočno od Velike Gorice. Nalazi se na naplavnoj nizini koju presijeca rijeka Odra s rukavcima. Regionalno gledajući, Novo Čiče je na granici između Turopolja i Posavine.

Prema Popisu stanovništva 2011. godine, Novo Čiče je imalo 1.255 stanovnika.

Početkom 60-ih godina kroz Novo Čiče je izgrađena asfaltirana županijska cesta koja je ubrzala razvoj sela. Okosnica gospodarskog razvoja sela su šljunčara, građevinski i poljoprivredni obrti. Blizina zračne luke, željeznice i dobra prometna povezanost stvaraju bolje uvjete za razvoj sela.

Razvoj prometne infrastrukture trebao bi pratiti i razvoj komunalne infrastrukture jer selu nedostaje kanalizacija. Ostala komunalna infrastruktura uvedena je kroz Novo Čiče, dok okolna sela još uvijek nemaju odgovarajuću infrastrukturnu mrežu¹.

2.1. Povijesni pregled Turopolja

Turopolje je smješteno u južnom dijelu gornjeg Posavlja, točnije, u središnjem prostoru između Save i Kupe, Zagreba i Siska te obuhvaća njegov najveći dio. Na povijesno priznatu veličinu negdašnjeg turopoljskog prostora ukazuje najpouzdanije nekadašnja crkvena razdioba u kojoj je Turopoljski arhidakonat sastavljen od Okićkog (samoborsko područje), Odranskog i Pokupskog dekanata.

Turopoljcima se osjećaju stanovnici u prostoru od Lekenika i Novog Čiča na istoku, Save i Zagreba na sjeveru, autoceste Zagreb-Karlovac na zapadu i vrhova Vukomeričkih gorica na jugu. U najužem se smislu, ali javno i najčešće, pod Turopoljem podrazumijeva područje Plemenite općine turopoljske.

Ime Turopolje - Turovo polje nadjenuli su slavenski prastanovnici po divljem govedu Tur. Ono ujedno svjedoči o postojanju dubokih naplavnih hrastovih šuma koje su do najnovijeg doba prekivale veći dio Turopolja. Njihovim krčenjem i lovom uzrokovan je nestanak Tura u 17. stoljeću.

Prvi spomen imena Turopolje - kao Campus Turou - je u listini iz 1334. godine, a u dokumentima se do 17. stoljeća turopoljski prostor naziva Zagrebačkim poljem (Campus

---

¹ https://hr.wikipedia.org/wiki/Novo_%C4%8C%C4%8De

Zagrebiensis). Kraljevskim sudom 1524. godine dosuđuje se Turopoljcima status pravih plemića kraljevstva u političkom, upravnom, vojnom, gospodarskom i poreznom smislu. Oduvijek su plemenske župe imale vojne zadaće i postrojbe. Turopoljski Banderij je četa s pravom na vlastitu zastavu koja broji najmanje 50 vojnika. Redovito je Turopoljski banderij brojao 120, a po potrebi i 400 vojnika. Banderij je obnovljen 1993. godine i uspostavljen kao počasna postrojba. Godine 1737. kralj Karlo III. dodjeljuje Plemenitoj općini turopoljskoj pečat i grb čime je Plemenita općina turopoljska dobila najistaknutiji i najutjecajniiji status u Zagrebačkoj županiji te primjerenu važnost u hrvatskom i ugarskom saboru (Lučić 2010).

2.2. Običaji Turopolja

Turopolje obiluje običajima koji su uglavnom vezani uz crkvene blagdane i svečanosti. Kako se radi o nizinskom kraju, stanovnici su mahom bili poljoprivrednici, koji su od poljoprivrede živjeli i nije bilo vremena za druženja i zabave kao što je to u današnje vrijeme uobičajeno, stoga su se jedina takva događanja vezana uz proslave svetkovina ili vjenčanja (Slika 1).

Poznate su bile turopoljske svadbe s mnoštvom običaja uz prošnju, voženje opreme, dolazak mladenke u novi dom. Održavale su se zimi, najčešće na fašensku nedjelju i trajale su tri dana, a često se ženilo više parova odjednom.

Slika 1. - Turopoljska svadba

Izvor: <http://bit.ly/2X9bAPG>

Veselje se nastavljalo raznim pokladnim običajima uz prerašavanje i ophode sudionika i na kraju, spaljivanjem fašnika.

Nakon veselog fašničkog razdoblja, ludovanja, pjesme i plesa stigla bi Pepelnica, dan kada su žene iznosile sve posuđe i prokuhavale ga u lugu da ga očiste od svih masnoća zato što nastupa vrijeme Korizme, vrijeme posta i odricanja. Za vrijeme Korizme nisu se pripremale svečanosti, oblačilo se jednostavno, a žive boje posteljine zamijenile su one bijele ili sa žutim motivima.

Zadnja nedjelja pred Uskrs je Cvjetna nedjelja. Tada su mladići iz svake kuće nosili u crkvu na posvećivanje posebno isprepletene grane drijenka ili imele koje bi nakon blagoslova zataknuili na kućnu gredu te bi tamo stajala cijele godine jer se smatrala zaštitom od groma i oluje. Na Veliku subotu ili sam Uskrs nosila se hrana na posvećenje, a posebno mjesto imao je okrugli bijeli kruh – svečanica. Nakon posvećenja jela, mlade sneje² utrkiivale su se do svojih kuća jer ona koja je prva stigla bila je pisanica – najbrža, najvrednija i najspretnija.

Na Božić se do sredine prošlog stoljeća nije kitio bor već samo grane bora posebno složene i obješene, najčešće, na stropnu gredu iznad stola - takav se ukras nazivao kinč. Nakon ukrašavanja kuće, navečer je slijedio čin "donošenja Božića u kuću" kada bi stariji muškarac s muškom djecom otišao u štalu po slamu, a u kući bi se ugasila sva svjetla. Zatim bi sa slamom i svijećom ušli u kuću govoreći: "*Dej vam Bog picekov, racekov, telekov, ždrijebekov, pajcekov, mujcekov, žira, mira i Božjeg blagoslova.*"³.

Iako su se vrijeme i način života promijenili, sve manje je onih koji se doista bave i žive od poljoprivrede, većina od ovih običaja se i dalje održava iz godine u godinu.

Ono po čemu je cijeli ovaj kraj poseban je „*podgutnica*“ – crveni rubac koji su turopoljske djevojke vezivale mladićima pod vratom (gutom) prije odlaska u vojnu službu te se smatra pretečom kravate. Rubac svezan a la Croate (na hrvatski način) prepoznat je na našim vojnicima u 17. stoljeću u Parizu i po Hrvatima nazvan kravata (Badurina Odrčić, 2018).

---

² Sneje = snahe.

³ <http://www.tzvg.hr/sadržaj/pregled/kako-se-nekada-zivjelo/233?c=4>

Slika 2. - Turopoljski banderij s podgutnicama

Izvor: <http://bit.ly/2xfe6Vl>

Svakako je bitno spomenuti i „*Konjaču*“ - tramvaj kojeg su vukli konji, a koji je od 1907. do 1937. godine prevozio putnike i teret po Velikoj Gorici. Tramvajska je pruga bila dugačka osam kilometara i protezala se od Novog Čiča, preko središta Velike Gorice do željezničkog kolodvora u Gradićima. Osim stanice na kolodvoru u Gradićima i one u Novom Čiču, postojale su još tri postaje – kod bolnice, pošte i vojarne.

Godine 1925. nastala je i turopoljska himna (Tekst 1), koju je skladao poznati hrvatski skladatelj Franjo Lučić te je kao župan Plemenite općine turopoljske osnovao više škola, čitaonica i knjižnica.

Tekst 1: Turopoljska himna

Turopoljska himna

*Nek zaori naša pjesma
Snažno kao grom
Sedam stotin ljeta slavi
Turopoljski dični dom.*

*Složno naprijed braćo mila
Turopoljac želi vijek
Da ni jedna njemu sila
Ne pomuti slavni stijeg.*

*Turopoljski lug, veselje
Njeg oblijeva Odre val
Slavne borbe je znamenje
Lukavec ponosni grad.*

*Staru tvoju slavu pjeva
Slavuj v lugu zelenom,
O njoj priča naša djeva
Svome dragom miljenom.*

*Da nam uvijek sretan bude,
Turopoljski dični rod,
Našu dragu djedovinu
Branit ćemo složno svi.*

*Zato srca svi u jednu
Ljubav ćemo složiti mi.
Bože silni, Bože sveti,
Turopoljski brani dom.
Ljubav, slogu nam podijeli,
Ponos da smo rodu svom.*

Izvor: <http://www.tzvg.hr/sadržaj/pregled/zanimljivosti-iz-turopoljskog-kraja/224?c=70>

2.3. Muzej Turopolja

Veliki značaj za povijest Turopolja i očuvanje kulturne baštine ima Muzej Turopolja. Današnji Muzej Turopolja, nekadašnja gradska vijećnica Plemenite općine turopoljske, tzv. turopoljski grad, izgrađen je sredinom 18. stoljeća uz gradski park u središtu Velike Gorice. U njoj su se do 1947. godine održavala „spravišća“ (skupštine) u velikoj dvorani na prvom katu, a uz nju su bili „arkivi“ (arhivi) s važnim ispravama Plemenite općine. Nakon toga ova je zgrada imala različite namjene: služila je kao Đački dom, Zadružna štedionica, a od 1960. godine tamo se nalazi Muzej Turopolja u kojem se čuva arheološka, etnografska i kulturno-povijesna građa velikogoričkog područja s preko 3500 predmeta.

U stalnom postavu Muzeja Turopolja prezentirana je kroz cjeline: izrada i obrada platna, odijevanje, graditeljstvo i uporabni predmeti od drva te stanovanje.

Među najvrednijim eksponatima u zbirci svakako su grbovnice turopoljskih plemenitaša (Slika 3), listine⁴ o dodjeljivanju plemstva, razni dokumenti te stare fotografije.

Arheološka zbirka pruža uvid u najraniju povijest Turopolja, prezentiranu nalazima

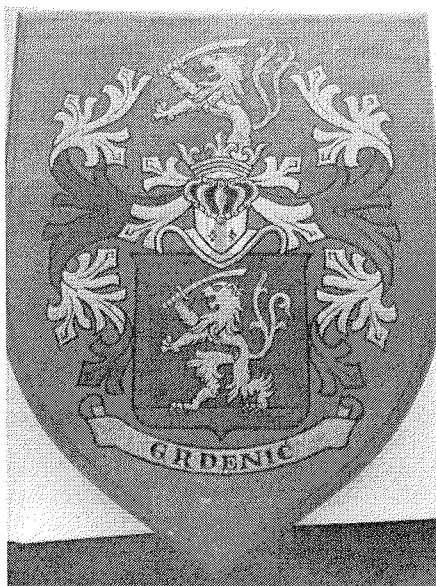
---

²Listine = potvrda o plemićkom statusu te pravima i obvezama koje iz njega proizlaze.

pleistocenske faune, kljova i zuba vunastog mamuta (30 – 20 000 godina prije sadašnjosti). Slijede nalazi od kamenog do rimskog doba te od srednjeg do novog vijeka.

Likovna zbirka Muzeja Turopolja oblikovala se već u prvim danima postojanja muzeja koji je osnovan 1960. godine. Tijekom niza godina prikupljeno oko 422 djela. Zbirka čuva zavidan broj njihovih skulptura i reljefa. Većinom su to portreti i prizori iz svakodnevnog života, vezani za život u prirodi, na selu⁵.

Slika 3. - Grbovnica plemenitaša

Izvor: slika autorice

2.4. Tradicijska arhitektura

Na području općine Velika Gorica, u Turopolju, još i danas se mogu vidjeti sakralni i profani spomenici građeni u drvetu. Izuzetna brojnost drvenih kurija, uz niz lijepih drvenih kapela (Slika 4), te stambenih i gospodarskih spomenika narodnog stvaralaštva, čini ovo područje Turopolja zanimljivim i značajnim u spomeničkom smislu.

---

⁵ <http://www.muzej-turopolja.hr/index.php/muzej>

Slika 4. Kapela Ranjenog Isusa - Pleško polje

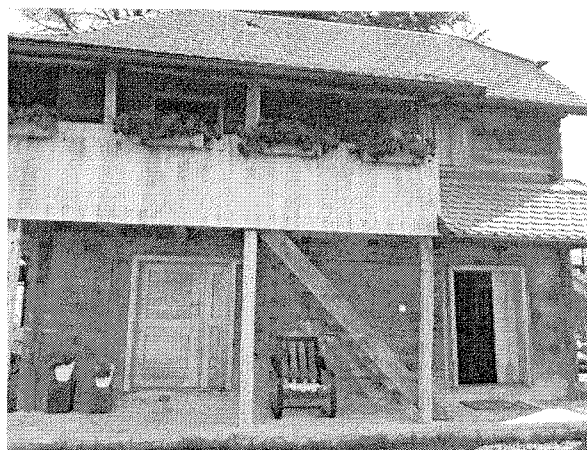
Izvor: <http://bit.ly/2KUNqzq>

Naselja u ovom području pripadaju tipu zbijenih sela izduženog oblika u kojima su se kuće smjestile uz glavni put s objiju strana ceste. Iz središta sela odvajale su se sporedne ulice nekoć zvane linije.

Okućnice i tlocrti kuća pretežno su pravokutnog oblika, a kuće su uzdužnom osi i zabatnim⁶ pročeljem okrenute prema cesti.

Građene su od debelih hrastovih greda ili planjki, tesanih ili piljenih, slaganih horizontalno jedna na drugu tvoreći tako stijene kuće na uglovima spojene u horvatski vuglič⁷ (Slika 5).

Slika 5. – Čardak sa horvatskim vuglom

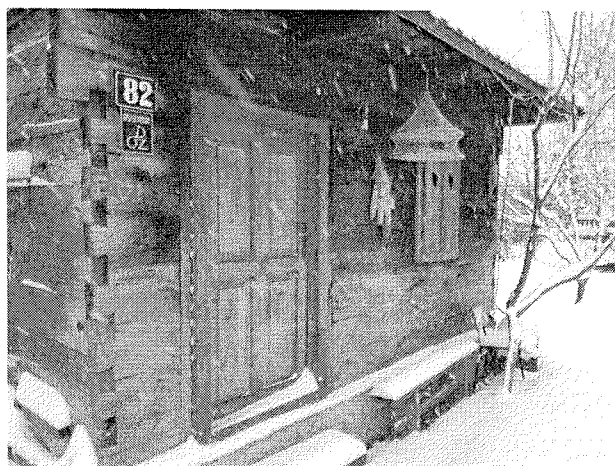
Izvor: slika autorice

⁶ Zabat = trokutasti završetak uže strane neke zgrade.

⁷ Horvatski vuglič = ugao kod kojeg su krajevi greda ili planjki neotesani.

Drugi način slaganja planjki je nemški vuglič⁸ koji se od prethodnog razlikuje po otesanim uglovima, što je vidljivo na slici 6 (Biškupić Čurla i Matijašić, 2017).

Slika 6. - Kuća sa nemškim vugličem

Izvor: arhiva predsjednika KUD-a Čiče

Na području Turopolja se tradicija gradnje drvenih crkava zadržala duboko u 20. stoljeće, pa se tu nalazi 13 očuvanih drvenih crkvi i kapela: Kapela sv. Barbare u Velikoj Mlaki, Kapela Ranjenog Isusa u Pleškom polju, kapela sv. Ivana Krstitelja, Buševac, kapela Sv. Antuna Padovanskog, Gustelnica, kapela Sv. Roka, Cvetković Brdo, kapela Sv. Ivana Krstitelja, Lukinić Brdo, kapela Sv. Jurja, Lijevi Štefanki, kapela Sv. Petra i Pavla, Cerje Pokupsko, kapela Presvetog Trojstva, Gladovec Pokupski, kapela Sv. Ilije, Augušanovec, kapela Sv. Leonarda, Gradec Pokupski, kapela Presvetog Trojstva, Dvoranci, kapela Svetog Duha, Lučelnica⁹.

Običaje turopoljskog kraja, materijalnu i nematerijalnu kulturu baštinu njeguju brojni KUD-ovim, među kojima se ističe KUD „Čiče“ iz Novog Čiča. U narednim poglavljima autorica će se fokusirati na KUD „Čiče“, prostor u kojem djeluje, aktivnosti kojima se KUD bavi, po čemu se ističe među ostalim kulturno-umjetničkim društvima i udrugama koje djeluju na području Turopolja. Za bolje razumijevanje teme, u nastavku rada objašnjeno je značenje i smisao ključnih pojmova.

⁸ Nemški vuglič= ugao kod kojeg su krajevi greda ili planjki otesani

⁹ <http://www.tzvg.hr/sadrzaj/pregled/drveno-graditeljstvo/235?c=27>

Selo, odnosno ruralno područje se može definirati kao manje naseljeno mjesto u kojem pretežno žive poljoprivrednici. Rjeđe je naseljeno od grada, uobičajeno s manje stanovnika, a socijalni prostor nije kontinuirano organiziran¹⁰.

Prema Hrvatskom zavodu za prostorni razvoj (2007), **ruralni prostor** u Hrvatskoj predstavlja područja u kojima gospodarski prevladavaju poljoprivredne djelatnosti i šumarstvo. Važnost ruralnog područja ogleda se u činjenici da je više od 90% teritorija Hrvatske okarakterizirano kao ruralno. Prema novoj urbano-ruralnoj tipologiji u pretežito ruralnim područjima Hrvatske živi 56,7 % stanovništva.

Karakteristično za ruralna područja je loša povezanost s većim gradovima, loša infrastruktura, nedostatak zdravstvenih i obrazovnih institucija i sl., pa je to čest razlog za iseljavanje mladih. Njihovom odlaskom gubi se radna snaga i gase se obiteljska poljoprivredna gospodarstva (Stipić, 2018).

Suvremena definicija pojma "ruralni razvoj" podrazumijeva integralni i višesektorski te održivi razvoj ruralnog (negradskog) prostora¹¹.

Veliki doprinos ruralnom razvoju daju organizacije civilnog društva putem različitih aktivnosti koje provode.

Organizacije civilnog društva su organizacijske strukture čiji članovi imaju ciljeve i odgovornosti od općeg interesa te koji djeluju kao posrednici između javnih vlasti i građana. One su socijalno „ljepilo“ koje društvo drži zajedno. Neke od organizacija civilnog društva su: zaklade, udruge, fundacije, ustanove (vrtići, škole, knjižnice i dr.), mjesni odbori¹².

Organizacija civilnog društva čiji rad će se analizirati je upravo Kulturno umjetničko društvo „Čiče“. Prema Statutu KUD-a „Čiče“ (Prilog 2) društvo je osnovano u cilju promicanja, razvijanja i unapređivanja kulturno-umjetničke djelatnosti na području Zagrebačke županije, očuvanja starih običaja, pjesama, plesova, glazbe, narodnih nošnji i instrumenata, njegovanja amaterizma, obogaćivanja kulturnog života svih svojih članova i poklonika.

Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, zajedničko je bogatstvo čovječanstva u svojoj raznolikosti i posebnosti, a njena zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje, definiranje i afirmaciju kulturnog identiteta¹³.

Kad je riječ o kulturnoj baštini i tradicionalnim obilježjima neke kulture, prva pomisao nas vodi prema tradicijskoj odjeći, odnosno narodnoj nošnji. Republika Hrvatska obiluje

---

¹⁰ <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=55307>

¹¹ <http://www.hmrr.hr/hr/ruralni-razvoj/sto-je-to-ruralni-razvoj/>

¹² <http://www.udruga-mi.hr/forum/pojmovnik-civilnog-drustva/pojmovnik-civilnog-drustva/>

¹³ <https://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6>

tradicionalnim narodnim nošnjama, sa širokim rasponom različitih nošnji koje su povezane sa načinom života u određenom podneblju i karakteriziraju posebnosti tih podneblja.

Narodna nošnja predstavlja tradicijski odjevni stil negrađanskog stanovništva u predindustrijsko doba. Obuhvaća sve odjevne predmete (rublje, osnovnu i gornju odjeću) za svakodnevne i svečane prilike te za sva godišnja doba, pokrivala s načinom češljanja, obuću, nakit i druge vrste ukrašavanja lica i tijela (bojenje, tetoviranje i sl.) te ostale dodatke (torbe, ukrasno oružje i dr.). Odlikuje se pretežito jednostavnim krojem, nerijetko arhaična postanja i uporabom prirodnih materijala, većinom proizvedenih u kućanstvima. Sastavni dijelovi nošnje isticali su obiteljski i društveni položaj pojedinca, dobnu pripadnost, zvanje i dr.¹⁴

U sljedećem poglavlju će se obraditi materijali i metode koji su korišteni kao podloga za pisanje ovog rada.

2.5. Kulturno umjetnička društva u Republici Hrvatskoj i Zagrebačkoj županiji

Tradicijska kultura ima svoje korijene u ruralnim prostorima iz dalje ili bliže prošlosti. **Kulturni razvoj** je društvena vrijednost i pokretač gospodarskog i društvenog razvoja-slažu se europski i hrvatski stručnjaci, kulturnjaci, muzealci, zaštitari i oni koji cijene i poštuju kulturna dobro i dobro poznaju njihove učinke na zajednicu (Marković, 2001.).

U Tablici 1. je prikazan pregled osnivanja udruga kulturno-umjetničkog amaterizma kroz godine pri čemu je vidljivo da u razdoblju od 1990/1991 do 2009/2010 broj udruga i aktivnih članova udruga kontinuirano raste, odnosno da se broj udruga učeterostružio.

Tablica 1. Udruge kulturno-umjetničkog amaterizma od 1980. do 2010.

Godina	Ukupno udruge	Aktivni članovi
1990./1991.	272	22 092
1995./1996.	669	45 406
2000./2001.	768	48 739
2003./2004.	796	45 986
2006./2007.	784	43 115
2009./2010.	965	57 119

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

¹⁴ <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=42987>

Prema podacima Registra udruga Republike Hrvatske (Tablica 2), danas u Republici Hrvatskoj djeluju 952 kulturno-umjetnička društva ili udruge. Najveći broj udruga (111) bilježi Osječko-baranjska županija, a najmanje ih ima u Ličko-senjskoj županiji (15).

Tablica 2. Kulturno-umjetnička društva u Republici Hrvatskoj po županijama

Županija	Kulturno-umjetnička društva ili udruge
Bjelovarsko-bilogorska	18
Brodsko-posavska	61
Dubrovačko-neretvanska	22
Grad Zagreb	73
Istarska	35
Karlovačka	48
Koprivničko-križevačka	24
Krapinsko-zagorska	32
Ličko-senjska	15
Međimurska	24
Osječko-baranjska	111
Požeško-slavonska	18
Primorsko-goranska	45
Sisačko-moslavačka	64
Splitsko-dalmatinska	76
Šibensko-kninska	27
Varaždinska	30
Virovitičko-podravska	21
Vukovarsko-srijemska	68
Zadarska	68
Zagrebačka	72

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske

Zagrebačka županija broji ukupno 72 kulturno-umjetnička društva, od čega je na području Velike Gorice, koje čini najveći dio teritorija Turopolja, uz veliki broj organizacija civilnog društva koja djeluju u raznim područjima društvenog i kulturnog života, registrirano 16 društava koja u svom djelokrugu njeguju tradicijsku kulturnu baštinu Turopolja. Većina

društava je udružena u Zajednicu kulturno umjetničkih udruga Grada Velike Gorice, koja djeluje od 1998. godine.

Međutim, KUD „Čiče“ se od ostalih društava izdvaja zbog raznovrsnih aktivnosti u kojima sudjeluju članovi KUD-a. Aktivnosti KUD-a obuhvaćaju folklorne nastupe u zemlji i inozemstvu, organizaciju povremenih događanja i manifestacija, te očuvanje i promociju kulturno umjetničkog izričaja Turopolja angažiranjem mještana i prijavom na projekte. S obzirom na to da KUD okuplja znatan broj mještana svih dobnih skupina, autorica smatra da je riječ o odličnom primjeru angažmana lokalne zajednice koja putem KUD-a pozitivno utječe na ruralni razvoj Turopolja i u ostalim segmentima, posebice u gospodarskom.

Prema Marković (2001.), isticanjem bogatstva i raznolikosti svojega kulturnog naslijeđa seoska područja moći će razvijati one gospodarske aktivnosti koje mogu stvarati dodatnu vrijednost i zaposlenje. U projektima u kojima je najvažnija kultura, mogu se identificirati četiri različita tipa: jedni projekti teže promociji regionalnog identiteta, drugi naglašavaju mogućnosti i načine iskorištavanja kulturnog naslijeđa, treći teže stvaranju stalnih kulturnih servisa, koje neki nazivaju infrastrukturom, a to su kulturni centri, interpretativni centri, ekomuzeji, etnomuzeji, muzeji na otvorenom itd., dok se četvrti tip projekata odnosi na organizaciju specifičnih kulturnih aktivnosti kao što su zabave, festivali itd. Uz to su vezane i strategije koje ciljaju na povećanje kvalitete života, poticanje lokalnog razvoja, s namjerom da seoska područja učine privlačnijim.

Osim očuvanja kulturnog identiteta, djelovanje kulturno-umjetničkih društava u ruralnim sredinama imaju za cilj socijalizaciju djece i mladeži, povezivanje društva u cjelini te stvaranju svojevrsnog mosta između grada i sela, otvaranje turističkih potencijala, kao i gospodarskog razvoja.

3. MATERIJAL I METODE

Kako bi se što zornije prikazao rad KUD-a, bilo je potrebno prikupiti informacije koje će dati jasniju sliku o nastojanjima i trudu koji je uložen na usmjeravanje i aktivaciju mlade populacije, a o kojima će biti riječi u ovom poglavlju.

Za pripremu ovog završnog rada korišteni su primarni i sekundarni podaci. Primarni podaci su podaci dobiveni iz intervjua provedenog s predsjednikom KUD-a, gospodinom Stipom Duvnjakom iz kojeg je vidljiv angažman predsjednika i članova KUD-a, aktivnosti koje provode kako bi se očuvala kulturna baština kroz pjesmu, ples, očuvanje starih zanata te općenito osmišljavanje edukativnih i zabavnih sadržaja kako bi se obogatio život mladih u ovoj ruralnoj sredini. Nakon provedenog intervjua, izrađen je transkript (Prilog 1).

Jedan od načina na koji s razgovorom dolazi do informacija je intervju. Svrha intervjua uvijek je "prikupljanje korisnih informacija koje će unaprijediti znanje". Istraživački intervju je izvanredna i umjetno stvorena situacija koju inicira intervjuer s ciljem prikupljanja informacija važnih za neki istraživački problem vodeći pritom računa o znanstvenim zadaćama opisivanja, predviđanja i objašnjavanja (Žentil Barić, 2016).

Intervju je proveden sa predsjednikom KUD-a, gospodinom Stipom Duvnjakom (u daljnjem tekstu: predsjednik KUD-a), dana 3. veljače 2019. godine u prostorijama KUD-a u vremenu od 17,00-18,15 sati. Sastojao se od 7 pitanja koja su se odnosila na osnivanje KUD-a, aktivnosti predsjednika i članova usmjerenih na očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine ruralnog kraja u kojem društvo djeluje kao i na aktivnosti koje doprinose društvenom i gospodarskom razvoju ruralne sredine.

Od sekundarnih izvora podataka korištene su knjige: „Ljepotice Turopoljske“, autora Igora Maroevića, „Tradicijska drvena stambena arhitektura na području Novog Zagreba, autorica Biškupić Čurla M. i Matijašić J., monografija „Velika Gorica“, autora Matković Mikulčić K. i Bukovec D., web izvori, Statut KUD-a, Nacionalna strategija OCD-a, Monografija KUD-a „Čiče“, brošure Turističke zajednice Velike Gorice- „Grad u srcu Turopolja“ i „Turopoljska baština na dlanu“, brošure Muzeja Turopolje, Monografija Zajednice kulturno-umjetničkih udruga Grada Velike Gorice- „Srce Turopolja“, Ljetopis GVG- „Kratka povijest Turopolja“, autora Zdravka pl. Lučića, te članci o radu KUD-a koji omogućuju vidljivost u medijskom prostoru.

Mediji su, nažalost, često nezainteresirani za prikazivanje pozitivnih aktivnosti koje provode kulturno-umjetničke udruge, tako da je pozitivne primjere njihovih aktivnosti

moгуće pratiti preko lokalnih tiskanih glasila, portala lokalnih glasila, te društvenih mreža koje su danas svima dostupne.

Neki od lokalnih glasila koja prate rad društva, njihove aktivnosti i napredak u radu na projektima su web servisi Kronike Velike Gorice i VG danas.

Više o samom KUD-u, aktivnostima koje provode te projektima koji su realizirani, ali i onima koji još čekaju realizaciju biti će više riječi u nekoliko narednih poglavlja.

4. REZULTATI I RASPRAVA

U ovom poglavlju će se naglasak staviti na sam KUD „Čiče“ i njegov razvoj kroz godine.

„KUD je osnovan 2005. godine i danas broji 110 aktivnih članova u dobi od 2,5 do 50 godina. Većina članova su učenici i studenti. Članovi osim angažmana u očuvanju tradicionalnih pjesama i plesova sudjeluju u organizaciji svih manifestacija koje KUD organizira, u provođenju jednodnevnih izleta za vrtićku djecu i djecu od 1. do 4. razreda, sudjeluju u održavanju prostorija KUD-a i osmišljavanju uređenja okoliša KUD-a.

Raspolaze bogatim fundusom narodnih nošnji i tradicionalnih instrumenata (komplet za jednu koreografiju iz područja: Turopolja, Posavine, Brodskog Posavlja, Baranje, Usore i Moslavine) vrijednosti preko 600 tisuća kuna. KUD „Čiče“ je član Zajednice kulturno-umjetničkih društava.

Društvo radi na očuvanju kulturne baštine kroz ples, pjesmu, narodne nošnje i običaje, očuvanju starih zanata kroz osposobljavanje mladih članova (sjetva, prerada lana i tkanje na tkalačkom stanu), pečenje kruha u krušnoj peči, obrada zemlje pomoću starinskih alata, drveno graditeljstvo kroz preseljenje tradicionalnih drvenih kuća i objekata, prikupljanje starinskih alata za obradu drva, također i kroz održavanje etno zbirke koja broji preko 800 predmeta koji su se koristili u prošlosti u ruralnim područjima, naveo je predsjednik KUD-a“ (Duvnjak, 2019).

Rezultatima i upornošću predsjednika i članova KUD-a zadobiven je interes lokalnih poduzetnika i lokalnih vlasti, što je vidljivo iz partnerstva na projektima koje je KUD realizirao i na kojima i dalje radi, pa iz toga proizlaze stvarne perspektive za razvoj jakog, lokalno utemeljenog civilnog društva koje će svojim daljnjim radom i projektima dati nove mogućnosti osnaživanja ruralnog područja, dati perspektivu mladima i na taj način olakšati ostanak u ovom području.

Promicanje i unapređenje kulturno umjetničke djelatnosti ostvaruje i kroz suradnju s drugim istovrsnim i sličnim udrugama u zemlji i inozemstvu, od čega je bitno spomenuti nastupe koje je društvo održalo na međunarodnim smotrama folkloru na Cipru, u Turskoj, Bugarskoj, Makedoniji, Sloveniji, Srbiji, Italiji i Bosni i Hercegovini.

Svoj veliki doprinos također daju i mještani Novog Čiča kao i okolnih sela, koji su uključeni u organizaciju manifestacija i rad KUD-a. Svojim nesebičnim volonterskim radom doprinose jačanju ovog ruralnog kraja, kao i prepoznatljivosti Novog Čiča kao poželjne

destinacije za ljubitelje tradicije, tradicionalne kulture i arhitekture, što posebno pridonosi široj vidljivosti ovog ruralnog kraja na karti turističke ponude.

O društvenom značaju aktivnosti ovog društva u prilog govore i činjenice o velikom broju posjetitelja koji se okupljaju na manifestacijama koje se održavaju u organizaciji KUD-a, a o kojima je će više riječi biti u narednim poglavljima.

4.1. Provedeni projekti KUD-a „Čiče“

O projektima koji su do sada realizirani, ali i o onima na koje je Društvo apliciralo, biti će riječi u ovom poglavlju.

Prema podacima Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine (2012.), u Hrvatskoj danas djeluje gotovo 7000 udruga na području kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, a godišnje se programima i projektima organizacija civilnoga društva iz javnih izvora dodijeli prosječno oko 1,5 milijardi kuna pri čemu se trećina odnosi na državni proračun, a na proračune županija, gradova i općina preostale dvije trećine dodijeljenih bespovratnih sredstava. Analize dodijeljenih finansijskih sredstava prema području financiranja pokazuju da se za područje zaštite i promicanja kulture, kulturnih i povijesnih dobara te očuvanja prirode izdvaja gotovo 20% godišnjeg izdvajanja za projekte i programe udruga.

„KUD se može pohvaliti brojnim realiziranim projektima“, istaknuo je predsjednik KUD-a, te su u nastavku navodi projekte koji su kroz 2016. i 2017. godinu odobreni i uspješno provedeni:

- Tradicija očuvanja sjetve i prerade lana - Zagrebačka županija,
- „Promocija i prezentacija tradicijske kulture u N. Čiču“ izgradnja Etno naselja N. Čiče – Zagrebačka županija,
- Potpora u organizaciji Međunarodne smotre folklor i tradicijskih glazbala „Ivanje u N. Čiču“ – Zagrebačka županija, Ministarstvo kulture RH,
- Otkup originalnih nošnji Posavine – Ministarstvo kulture RH,
- Sajam informiranja mladih u partnerstvu s Udrugom Zamisli – Zagreb,
- Volonterski centar Velika Gorica – partnerstvo s udrugom Zamisli i gradom Velikom Goricom,
- Informativni centar za mlade – partnerstvo s udrugom Zamisli i gradom Velikom Goricom,
- Gradnja Etno naselja Novo Čiče – Zagrebačka županija, grad Velika Gorica,

- Etno naselje Novo Čiče u svrhu razvoja poduzetničkih vještina mladih – Zagrebačka županija, grad Velika Gorica,
- Redovne aktivnosti članova ZKUU grada Velike Gorice – grad Velika Gorica,
- Međunarodna suradnja na očuvanju kulturne baštine,
- Provedba Javnih radova – Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Također, KUD iza sebe ima veliki broj nastupa diljem Hrvatske, ali i u inozemstvu. Neka od većih putovanja i upečatljivijih nastupa je gostovanje na 11. Međunarodnom festivalu za djecu i mir koji se tradicionalno održava u Turskoj Republici Sjevernom Cipru, zatim Međunarodna smotra folkloru u Italiji, Festival folkloru u Makedoniji, Međunarodni festival u Sloveniji, također barem jednom godišnje KUD gostuje u Bosni i Hercegovini.

Unazad 14 godina KUD organizira dvodnevnu manifestaciju „Ivanje u Novom Čiču“ na kojoj nastupa između 12 i 15 kulturno-umjetničkih društva iz raznih krajeva Hrvatske te susjednih zemalja. Svake godine ova manifestacija je sve posjećenija i zahtjeva sve veći angažman oko organizacije, ali u isto vrijeme pruža zadovoljstvo i organizatorima i žiteljima Novog Čiča (Monografija KUD-a Čiče).

Nešto novijeg datuma su manifestacije Gastro-etno bicikljada i Turopoljski chill-grill, koji također okupljaju veliki broj posjetitelja. Vrlo je bitno napomenuti kako su te manifestacije humanitarnog karaktera.

„Društvo je 2014. godine sagradilo i malo Etno naselje koje je sastavljeno od tradicijskih drvenih kuća iz Turopolja, a iste su opremljene karakterističnim namještajem za početak 20. stoljeća. Tijekom godine društvo provodi edukativne radionice sa djecom vrtićke i školske dobi. Cjelokupan angažman predsjednika i članova KUD-a vidljiv je ne samo partnerstvima sa gradom Velika Gorica i Županijom i potporom koju pružaju KUD-u nego i nagradama koje su zasluženo uslijedile“, istaknuo je predsjednik KUD-a.

Tako je za svoj rad KUD 2016. godine dobio nagradu grada Velike Gorice, 2018. godine nagradu Zagrebačke županije za doprinos ugledu i promociji u zemlji i svijetu. U prosincu 2018. godine Udruga za ruralni turizam društvu je dodjeljuje Posebno priznanje za inovativnost u ruralnom turizmu.

Da još uvijek ima želje za napretkom, upotpunjavanjem sadržaja i kreativnih mogućnosti mještanima ovog ruralnog kraja, KUD pokazuje nastavkom svojih aktivnosti i apliciranjem na natječaje koji će biti istaknuti u sljedećem poglavlju.

4.2. Projekti KUD-a „Čiče“ u 2019. godini

KUD nastavlja s projektnim aktivnostima i u 2019. godini i na taj način daje doprinos razvoju Turopoljskog kraja.

Uz navedene projekte, na kojima KUD planira nastaviti raditi i u narednim godinama zbog interesa mladih, u 2019. godini prijavljena su još dva projekta:

Jedan od projekata je projekt Europskog socijalnog fonda - Dobro upravljanje - Prostor i sudjelovanje – razvoj programa revitalizacije prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo OCD-a i lokalne zajednice (Prilog 3). Ovim projektom se dodjeljuju bespovratna sredstva te se kroz provedbu odobrenih projekata želi doprinijeti razvoju društvenih centara u zajednici kao javnih prostora u kojima se članovi lokalne zajednice okupljaju radi provedbe grupnih aktivnosti, korištenja različitih oblika socijalne podrške, dobivanja informacija o pitanjima važnim za kvalitetu života građana, odnosno različitih aktivnosti koje su od interesa za kvalitetno funkcioniranje lokalne zajednice. Namjera je poticati i unaprijediti transparentnost u planiranju korištenja i dodjeli prostora u javnom vlasništvu, dodijeljenim organizacijama civilnoga društva na korištenje. Programi revitalizacije prostora trebaju obuhvaćati programe i projekte od interesa za opće dobro čije provođenje kroz dugoročni ili vremenski ograničeni rok djelovanja daje vidljivu dodanu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice. Opći cilj projekta je povećati raspon usluga organizacija civilnoga društva koje su od općeg interesa za građane kojima se unaprjeđuje kvaliteta življenja u lokalnoj zajednici.¹⁵

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva je Posredničko tijelo i provodi postupke administrativne provjere i provjere prihvatljivosti prijavitelja i partnera. Vrijednost projekta je 1,7 milijuna kuna.

Drugi projekt na koji je KUD aplicirao je INTERREG IPA Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014.-2020.- Program prekogranične suradnje predstavlja instrument provedbe Kohezijske politike unutar država članica Europske unije. Temeljem ove politike, Europska unija provodi ujednačen razvoj cijele Unije jačanjem njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kako bi potaknula rast u regijama zemalja Unije i ostalim zemljama sudionicama programa. Ovaj instrument ima za cilj smanjiti postojeće nejednakosti između regija Europske unije u pogledu njihovog ekonomskog i društvenog razvoja i održivosti okoliša, pritom uzimajući u obzir njihove specifične prostorne značajke i mogućnosti. Kao

---

¹⁵ <http://www.esf.hr/natjecaji/dobro-upravljanje/prostori-sudjelovanja-razvoj-programa-revitalizacije-prostora-u-javnom-vlasnistvu-kroz-partnerstvo-ocd-lokalne-zajednice/>

opći cilj Programa suradnje Hrvatska–Bosna i Hercegovina–Crna Gora 2014.–2020. izdvaja se jačanje socijalnog, ekonomskog i teritorijalnog razvoja u pogledu prekogranične suradnje kroz provedbu zajedničkih projekata i aktivnosti.¹⁶

Cilj koji KUD želi ostvariti apliciranjem na ovaj projekt je stvoriti sve preduvjete za gradnju Edukativnog centra, njegovo opremanje i prilagodbu za dolazak „digitalnih nomada“. Digitalni nomad nije naziv zanimanja, već izbor životnog stila. To je osoba koja odabire rad na daljinu kao način svoga života, koristeći prednosti tehnologije kako bi sebi osigurala život, ali i što veću mogućnost mobilnosti.¹⁷

„Cilj ovog projekta je i umrežavanje lokalnih OPG-a koji bi svoje proizvode mogli plasirati kroz ovakav centar. Projekt se financira iz EU fondova Interreg Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora“, objasnio je predsjednik KUD-a.

Vrijednost ovog projekta je 3,5 milijuna kuna, a odnosi se na gradnju i opremanje Edukativnog centra (Slika 7), prilagodbu prostora, kupnju potrebne opreme, izgradnju rampe za osobne s invaliditetom te plaće za voditelja Edukativnog centra i voditelje radionica.

Važno je napomenuti kako su oba projekta prošla provjere potrebne dokumentacije, te su u fazi bodovanja.

Prema Nacionalnoj strategiji stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine (2012.) udruge su u Republici Hrvatskoj do sada iskoristile gotovo 100 posto raspoloživih sredstava fondova Europske unije namijenjenih sektoru civilnoga društva, kojima su financirane edukacije svih sektora u društvu, pružanje različitih socijalnih usluga.

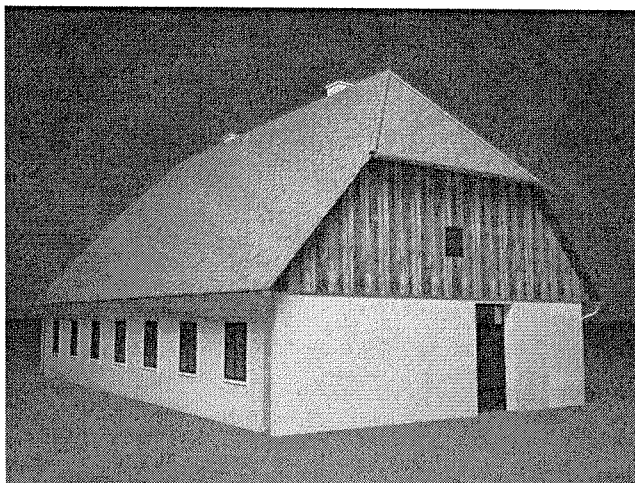
---

¹⁶

<http://europski.fondovi.eu/sites/default/files/INTERREG%20IPA%20HRVATSKA%20%E2%80%93%20BOSNA%20I%20HERCEGOVINA%20%E2%80%93%20CRNA%20GORA%20%282014.%20%E2%80%93%202020.%29.pdf>

¹⁷ [http://studosfera.net/digitalni-nomad-posao-s-kauca/](http://studosfera.net/digitalni-nomad-posao-s-kauc/)

Slika 7. - Nacrt Edukativnog centra Novo Čiče

Izvor: arhiva predsjednika KUD-a

„Projektom bi se unaprijedila suradnja organizacija civilnog društva i lokalne zajednice na način da se osigura svakodnevno rad Društvenog centra, javni prostor bi bio dostupan mještanima i u njemu bi se organizirala široku lepeza aktivnosti za privlačenje pažnje svih generacija, od djece, mladih do starijih osoba kako bi uključivanjem u programe radili na osobnom rastu i razvoju, a time i bogaćenju lokalne zajednice.

Cilj KUD-a je, zajedno s partnerima, dati priliku osobama iz ruralnog područja za sudjelovanje u društvu, demokratsko uključivanje na lokalnoj razini, ubrzavanje razvoja, ostvarivanje napretka, jačanja zajedništva i izgradnju uzajamnog povjerenja u lokalnoj zajednici.

Projektne aktivnosti usmjerene su na slijedeće kategorije stanovništva: mlade osobe, starije osobe 54+, osobe sa invaliditetom i već postojeće korisnike društva. Od velike važnosti za rad KUD-a je sudjelovanje studenata. Studenti, članovi KUD-a sudjeluju u svim aktivnostima KUD-a, upućuju se na edukacije u organizaciji grada Velike Gorice, Županije Zagrebačke i Ministarstava. Također ih nekoliko sudjeluje u pripremanju projekata, gdje im je kroz Student servis omogućeno primanje naknade za rad na projektima“., istaknuo je predsjednik KUD-a“.

Predsjednik KUD-a smatra kako bi lokalna zajednica morala prepoznati potencijale i zainteresiranost studenata u sudjelovanju i razvojnim aktivnostima ruralnih područja te ih tako i usmjeravati kroz razgovore, razne radionice i organiziranje edukacija. Također je poželjno što više mladih uključivati u organizacije civilnog društva gdje mogu dati veliki doprinos razvoju ruralnih područja, pomažući zajedničkoj provedbi aktivnosti, razmjeni iskustava i

znanja, usmjeravanju mladih i svih zainteresiranih iz ruralnih područja. Veliku ulogu u organiziranju učenja i stjecanju iskustva ima i lokalna zajednica, te smatra potrebnim povezivanje udruga civilnih društava iz ruralnih područja.

Kao glavni cilj djelovanja društva, predsjednik KUD-a je naveo: *„zadržati mlade u ruralnom kraju, ponuditi sadržaje, omogućiti usavršavanje, samozapošljavanje kroz povoljniji zakup poslovnih prostora ili zemljišta, omogućiti realizaciju njihovih osobnih projekata, omogućiti im dobivanje svih potrebnih informacija u svom kraju, te kroz umrežavanje udruga i mladima iz urbanih sredina ukazati na mogućnosti, prednosti i potencijal života u ruralnom području“.*

4.3. Društvene manifestacije u Turopolju u 2019. godini

Na području Turopolja se održavaju brojne manifestacije i humanitarne aktivnosti u koje su uključene organizacije civilnog društva s ovog područja, pa tako i KUD „Čiče“ doprinosi sudjelovanjem, ali i organizacijom nekoliko manifestacija. U nastavku će se autorica osvrnuti na manifestacije u organizaciji KUD-a.

Prva velika manifestacija u organizaciji KUD-a u 2019. godini je Druga Gastro etno biciklijada Novo Čiče (Slika 8). Održana je 19. svibnja 2019. godine. Biciklijada je okupila oko 600 sudionika koji su rekreativno vozili od Novog Čiča-Lazine Čičke-Črnkovca-Strmca-Bukevja-Ribnice te do Etno naselja Čiče. Vožnja je bila rekreativna, što je omogućilo sudjelovanje svim dobnim skupinama od onih najmlađih pa do onih starijih. Osim rekreativne vožnje u ponudi je bila i gastronomska ponuda gdje smo nastojali prezentirati Turopolje kroz pripremu autohtonih turopoljskih jela (turopoljske kotlovine, gulaša, šarana na rašljama i turopoljskog odojka). Svim posjetiteljima omogućeno je razgledavanje Etno naselja kroz obilazak tri drvene tradicijske kuće i konjskog tramvaja „Konjače“. Za one najmlađe pripremljen je poligon spretnosti u kojem je sudjelovalo preko 80 djece starosne dobi od 4 do 12 godina. Za one najspretnije osigurane su bogate nagrade, medalje i pehari. Gastro-etno biciklijada okuplja sve veći broj sudionika, te je posebna zato što je kroz istu obuhvaćena rekreativna vožnja, gastronomska ponuda i etno ponuda.

Slika 8. - Gastro-etno biciklijada

Izvor: album predsjednika KUD-a

Sljedeća manifestacija je Treći Turopoljski Chill & Grill koji je održan 25. svibnja 2019. u Etno naselju Novo Čiče, u organizaciji KUD-a „Novo Čiče“, Goričkog kluba mladih, Turističke zajednice Velike Gorice, uz podršku Grada Velike Gorice. Ova manifestacija je bila i humanitarnog karaktera, gdje su se sredstva od kotizacije i dobrovoljnih priloga tijekom manifestacije usmjerila na liječenje sumještanina. Sveukupno se natjecalo 28 ekipa.

Najstarija i najposjećenija manifestacija je 14. Međunarodna smotra folkloru „Ivanje u Novom Čiču 2019. godine“ (Slika 9). Glavni dio manifestacije je održan 22. lipnja 2019. godine na vanjskoj pozornici društva u Novom Čiču. Glavni organizator manifestacije je KUD „Čiče“.

U folklornom djelu nastupilo je 13 kulturno umjetničkih društava koji su izveli ukupno 13 koreografija. Ukupno 380 osoba nastupilo je u folklornom djelu, a cijelu manifestaciju je pratilo oko 1500 ljudi (Kuzmec, 2019).

Slika 9. - Nastup „Ivanje u Novom Čiču 2019. godine“

Izvor: arhiva predsjednika KUD-a

5. ZAKLJUČAK

Nositelji i čuvari tradicijske kulture kroz generacije su kulturno umjetnička društva koja svojim djelovanjem štite tradiciju od zaborava. Kulturni amaterizam današnjice ukazuje na neizmjerljivo bogatstvo tradicijske kulturne baštine Turopolja.

Jedan od nositelja i čuvara tradicije u Turopolju je KUD „Čiče“, nastao spontanom udruživanjem volontera, entuzijasta i ljubitelja tradicije i kulturne baštine svog kraja. Kaže se da su počeci uvijek teški, tako je i KUD imao teškoća, od nedostatka financijskih sredstava pa sve do nedostatka osnovnih uvjeta za rad. Svemu tome doprinijelo je i nerazumijevanje okoline i predstavnika vlasti. Tako je početkom osnivanja KUD brojio svega 30-ak članova i nijednom narodnom nošnjom u vlasništvu. Članstvo se uglavnom sastojalo od mlađe populacije koja se okupljala radi zainteresiranosti za plesanje folklornih plesova. Budući da se radi o maloj sredini, s vremenom je sve više rastao interes mladih ljudi, tako da je uz puno strpljenja i upornog rada mali KUD prerastao u vrlo veliku i aktivnu organizaciju civilnog društva, sa zavidnim brojem nastupa.

Danas KUD ima preko 100 aktivnih članova koji svojim entuzijazmom i mladošću aktivno djeluju u promociji tradicijske kulture svog kraja diljem Hrvatske i inozemstva. Njegujući tradicionalni kulturni identitet Turopolja čuvaju svoje korijene, običaje i jezik od zaborava.

Kako stanovnici ruralnih područja svojim djelovanjem i okupljanjem oko folkloru čuvaju tradiciju i običaje, tako te aktivnosti povezuju stanovništvo, upućuju ih na zajedničko djelovanje, prenošenje tradicije na mlade, i tako se to nastavlja iz generacije u generaciju.

Na žalost, današnje suvremeno društvo mijenja gledišta, ukus i navike novih generacija, tako da se mladi sve više udaljavaju od tradicije. Stoga bitnu ulogu i odgovornost u očuvanju tradicije nose upravo kulturno umjetnička društva svojim djelovanjem.

Iako je osnovna aktivnost kojom se kulturno-umjetnička društva ovog kraja bave očuvanje kulturne baštine, ples, pjesma i narodne nošnje, KUD „Čiče“ je otišao i korak dalje. Tako je 2014. godine započeta gradnja Etno naselja Novo Čiče koje godišnje posjeti oko tisuću školske i vrtićke djece u sklopu terenske nastave gdje se najmlađe generacije upoznaju s tradicijskim nošnjama, starinskim alatima kao i načinu pripreme kruha na tradicionalan način.

Bitno je istaknuti da od osnutka 2005. godine pa sve do danas, KUD uključuje cjelokupnu zajednicu u kulturno-umjetničke i tradicijske aktivnosti, omogućuje sadržaje namijenjene stanovništvu, a posebno mladima te na taj način poboljšava i oplemenjuje život u

turopoljskom kraju. Danas KUD raspolaže bogatim fondusom narodnih nošnji i tradicionalnih instrumenata u vrijednosti preko 600 tisuća kuna. O značaju Društva u turopoljskom kraju govori i činjenica da je lokalna vlast prepoznala njihov rad i podupire ih kroz partnerstvo u projektima, te javnim priznanjima i dodjelom nagrada.

Kruna aktivnosti predsjednika i članova KUD-a su projekti financirani od Europskog socijalnog fonda koji su usmjereni na edukaciju i osiguranje kvalitetnijeg života njegovim stanovnicima, uključivanje starijeg stanovništva i osoba s invaliditetom u te programe, te omogućavanje zapošljavanja mladih kroz realizaciju projekata.

Realizacija projekata omogućiti će i dodatnu korist u kontekstu ruralnog razvoja, a to je umrežavanje lokalnih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i plasiranje njihovih proizvoda, te samim time jačanje gospodarstva i daljnje poticanje stanovništva prema poljoprivrednim djelatnostima.

Temeljem prikaza KUD-a „Čiče“ iz Novog Čiča može se zaključiti kako je zahvaljujući aktivnostima KUD-a od početka djelovanja pa do danas, ovo ruralno područje postalo jedno od najaktivnijih društava Turopolja, što se može vidjeti na kulturnom, društvenom i gospodarskom segmentu života i rada u Turopolju.

Stoga, KUD „Čiče“ iz Novog Čiča predstavlja reprezentativan primjer društvenog značaja i utjecaja kulturno-umjetničkog društva na ukupan ruralni razvoj, primjer na koji se mogu ugledati i ostala društva.

6. LITERATURA

KNJIGE:

1. Biškupić Čurla, M., Matijašić, J. (2017.): Tradicijska drvena stambena arhitektura na području Novog Zagreba, Despot infinitus d.o.o., Zagreb.
2. Duvnjak, S. (2010.): KUD „Čiče“, Novo Čiče- monografija, Tipomat d.o.o., Staro Čiče.
3. Hrženjak M. (2018.): Srce Turopolja, Zajednica kulturno-umjetničkih udruga Grada Velike Gorice, Velika Gorica.
4. Maroević, I. (1997.): Drvene ljepotice Turopoljske-monografija, Glasnik Turopolja, Velika Gorica.
5. Matković Mikulčić, K., Bukovec, D. (1999.): Velika Gorica-monografija, Pučko otvoreno učilište Velika Gorica, Velika Gorica.

BROŠURE:

1. Badurina Odrčić, A. (2018.): Turopoljska baština na dlanu, Turistička zajednica Grada Velike Gorice, Velika Gorica.
2. Biškupić, M.: Povijest i kultura, Intergrafika, Velika Gorica.
3. Matković Mikulčić, K. (2018.): Grad u srcu Turopolja, Turistička zajednica Grada Velike Gorice, Velika Gorica.

ZAKONI, STATUTI, STRATEGIJE I IZVJEŠĆA:

1. Kuzmec, G., (2019): Aktivnosti Kulturno-umjetničkog društva „Čiče“ iz Novog Čiča, Izvješće sa stručne prakse u VI. semestru.
2. Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine- https://udruge.gov.hr/UserDocsImages/UserFiles/File/Nacionalna%20strategija%202012-2016-%20nacrt%20za%20javnu%20raspravu-22_5.pdf, (28. lipnja 2019.)
3. Nacrt Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2017. do 2022. godine- <https://udruge.gov.hr/istaknute-teme/nacionalna-strategija-stvaranja-poticajnog-okruzenja-za-razvoj-civilnoga-drustva/nacionalna-strategija-stvaranja-poticajnog-okruzenja-za-razvoj-civilnoga-drustva-od-2017-do-2021-godine/3676> (28. lipnja 2019.)
4. Statut Kulturno-umjetničkog društva „Čiče“ iz Novog Čiča
5. Zakon o udrugama, (NN 74/2014, www.nn.hr) (28. lipnja 2019.)

ZAVRŠNI RAD, MAGISTARSKI RAD I DISERTACIJE:

1. Stipić, S. (2018.): Stavovi i mišljenja mladih o prednostima i nedostacima življenja na selu, Diplomski rad, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
2. Žentil Barić, Ž. (2016.): Primjena intervjuja kao istraživačke metode u knjižničarstvu, Diplomski rad, Sveučilište u Zadru, Zadar

ČLANCI S INTERNETA:

1. Digitalni nomad: <http://studosfera.net/digitalni-nomad-posao-s-kauca/> (26. srpnja 2019.)
2. Drveno graditeljstvo, <http://www.tzvg.hr/sadrzaj/pregled/drveno-graditeljstvo/235?c=27> (26. srpnja 2019.)
3. Interreg Hrvatska-Bosna i Hercegovina- Crna Gora: <http://europski-fondovi.eu/sites/default/files/INTERREG%20IPA%20HRVATSKA%20%E2%80%93%20BOSNA%20I%20HERCEGOVINA%20%E2%80%93%20CRNA%20GORA%20%282014.%20%E2%80%93%202020.%29.pdf> (26. srpnja 2019.)
4. Kako se nekad živjelo, <http://www.tzvg.hr/sadrzaj/pregled/kako-se-nekada-zivjelo/233?c=4> (26. srpnja 2019.)
5. Kronike Velike Gorice, KUD-u Čiče nagrada za ruralni turizam: <http://www.kronikevg.com/kud-cice-nagrada-ruralni-turizam/>(28. lipnja 2019.)
6. Kulturna baština, Ministarstvo kulture, <https://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6> (28. lipnja 2019.)
7. Likovna zbirka Muzeja Turopolja, <http://www.muzej-turopolja.hr/index.php/muzej> (26. srpnja 2019.)
8. Naroda nošnja, <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=42987> (28. lipnja 2019.)
9. Novo Čiče: https://hr.wikipedia.org/wiki/Novo_%C4%8C%C4%8De (28. lipnja 2019.)
10. Ruralni razvoj, Hrvatska mreža za ruralni razvoj, <http://www.hmrr.hr/hr/ruralni-razvoj/sto-je-to-ruralni-razvoj/28>. lipnja 2019.
11. Selo: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=55307>(26. srpnja 2019.)
12. Marković K., Kultura je važno sredstvo ruralnog razvoja, Informatica museologica, Vol. 32 No. 1-2, 2001., str. 139-144, https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=207376 (22. kolovoza 2019.)

7. PRILOZI ZAVRŠNOM RADU

Prilog 1. - Transkript intervjua s predsjednikom KUD-a, g. Stipom Duvnjakom:

Intervju je održan 3. veljače 2019. godine u vremenu od 17,00 do 18,15 sati, u prostorijama Kulturno umjetničkog društva Čiče, u Novom Čiču (KUD).

Intervjuiran je predsjednik KUD-a „Čiče“, gospodin Stipo Duvnjak. Dogovoreno je kako će seminarski rad dobiti na uvid, radi eventualnih dodataka i izmjena.

1. Molim Vas da predstavite sebe i organizaciju koju predstavljate- godina osnutka, broj članova, profil članova (starost, obrazovanje, vrsta angažmana u Udruzi, aktivnosti i djelatnosti koje provodite)

- Stipo Duvnjak, predsjednik KUD-a

- KUD je osnovan 2005. godine i danas broji 110 aktivnih članova u dobi od 2,5 do 50 godina. Većina članova su učenici i studenti. Članovi osim angažmana u očuvanju tradicionalnih pjesama i plesova sudjeluju u organizaciji svih manifestacija koje KUD organizira, u provođenju jednodnevnih izleta za vrtićku djecu i djecu od 1. do 4. razreda, sudjeluju u održavanju prostorija KUD-a i osmišljavanju uređenja okoliša KUD-a.

- KUD raspolaže bogatim fondusom narodnih nošnji i tradicionalnih instrumenata (komplet za jednu koreografiju iz područja: Turopolja, Posavine, Brodskog Posavlja, Baranje, Usore i Moslavine) vrijednosti preko 600 tisuća kuna. KUD „Čiče“ je član Zajednice kulturno-umjetničkih društava.

- KUD radi na očuvanju kulturne baštine kroz ples, pjesmu, narodne nošnje i običaje, očuvanju starih zanata kroz osposobljavanje mladih članova (sjetva, prerada lana i tkanje na tkalačkom stanu), pečenje kruha u krušnoj peći, obrada zemlje pomoću starinskih alata, drveno graditeljstvo kroz preseljenje tradicionalnih drvenih kuća i objekata, prikupljanje starinskih alata za obradu drva, također i kroz održavanje etno zbirke koja broji preko 800 predmeta koji su se koristili u prošlosti u ruralnim područjima

2. Da li trenutno provodite neke projekte? Molim Vas opišite ih (naziv/vrsta/cilj/financijska sredstva-od koga/....)

- KUD trenutno provodi sljedeće projekte: Etno naselje Novo Čiče u svrhu obuke mladih za razvoj poduzetničkih vještina.

- provodi se projekt „Od lana haljina tkana“- radionica gdje članovi sudjeluju u sjetvi i preradi lana, te tkanju i vezu sa ciljem osposobljavanja članova KUD-a u očuvanju tradicijskih kulturnih običaja i otvaranjem edukativnog centra za preradu lana za širu regiju

-svi projekti se financiraju putem javnih natječaja i poziva Grada Velike Gorice, Zagrebačke županije i Ministarstva kulture

3. Na kojim projektima su do sada radili samostalno kao voditelji projekta ili u partnerstvu, molim nabrojite, prijavljuju li se samostalno na projekte ili u tome tražite pomoć neke institucije, koje....

- KUD je do sad samostalno organizirao Međunarodnu smotru folklor, Turopoljski chill-grill, Gastro-etno biciklijadu, Božićnu priču u Novom Čiču i projekt „Od lana haljina tkana“
- Volonterski centar Velika gorica i Info centar za mlade Velike Gorice u partnerstvu sa Gradom Velika Gorica i Udrugom „Zamisli Zagreb“
- cilj projekta Info točka je da mladi iz ruralnog područja mogu sve potrebne informacije dobiti u svom mjestu- projekt je financiran od Ministarstva za demografiju putem javnog poziva
- posebno je zapaženo kako Info točka koristi mladima iz ruralnih područja za usmjeravanje kod upisa u srednjoškolsko obrazovanje. Kroz radionicu su im približena deficitarna zanimanja (zlatar, pekar, vojnik, vozač) kao i ostala zanimanja, a na način gdje je sa učenicima osmih razreda osmišljena radionica na kojoj su mogli postavljati pitanja direktno osobama zaposlenim u struci ili vlasnicima nekih obrta, što je rezultiralo lakšim opredjeljenjem učenika za upis

4. S kojim projektima/inicijativama/aktivnostima bi se htjeli baviti, u partnerstvu s kim?

- sa svih navedenim projektima KUD planira nastaviti u narednim godinama, jer postoji interes mladih osoba iz ruralnog područja
- KUD je za 2019. godinu prijavio dva projekta:
  - Interreg (Hrvatska-Bosna-Crna Gora)- cilj projekta je stvoriti sve preduvjete za dolazak „digitalnih nomada“ (**Digitalni nomad** je poduzetnik ili zaposlenik koji gotovo isključivo rabi digitalne tehnologije za obavljanje svog posla. Istodobno je neovisan i vodi život na više mjesta. Digitalni nomadi obično rade na putu i uglavnom gdje postoji pristup internetu. U pravilu bave se zanimanjima koja zahvaljujući internetu mogu obavljati neovisno o mjestu rada. Zanimanja digitalnih nomada vrlo su raznolika.), koji bi koristili objekte, infrastrukturu za rad, ali i za upoznavanje i odmor u ruralnim područjima. Cilj ovog projekta je i umrežavanje lokalnih OPG-a koji bi svoje proizvode mogli plasirati kroz ovakav centar. Projekt se financira iz EU fondova Interreg Hrvatska-Bosna-Crna Gora
  - drugi projekt na koji je KUD apliciralo je financiran iz Europskog socijalnog fonda kroz koji se objekti u vlasništvu grada dodjeljuju Udrugama za svrhu razvoja organizacija civilnog društva. Cilj je omogućiti stanovništvu ruralnih područja da kroz društveni centar u ruralnim područjima predlažu, organiziraju i provode razne aktivnosti koje su potrebne za razvoj civilnog društva, pa se tako mogu organizirati radionice plesa, pjevanja, sviranja, veza, informatike i sl. Također se omogućava otvaranje drugih radionica, npr. tečaja jezika, pisanje projekata, ekološki uzgoj hrane i svih tema koje su od interesa lokalnog stanovništva. Uz sve navedeno, veliki angažman bi bio usmjeren prema osobama s invaliditetom i osobama 54+,

gdje bi se kroz radionice osmislilo provođenje slobodnog vremena u smislu zabave ali i učenja.

- kroz taj projekt bi se zaposlile 3 osobe iz ruralnog područjima na poslovima: voditelj projekta, koordinator projekta i domar
- nositelja projekta je KUD, te Grad Velika Gorica i Udruga „Zamisli život“ kao partneri
- projekt traje 24 mjeseca

5. Imate li studente kao svoje članove?

- U članstvu KUD-a djeluju studenti (književnosti, medicine i ekonomije), ali i kao volonteri na provedbi projekata gdje im je kroz Student servis omogućeno primanje naknade za rad na projektima. Radom na projektima usavršavaju znanja sa težištem na pripremi i pisanju EU projekata kao i projekata razvoja ruralnog područja
- kroz rad centra studenti će imati slobodu odlučivati što će raditi, koja znanja ili vještine žele usavršavati pa ih onda prenositi drugim zainteresiranim

6. Jesu li studenti uključeni u ruralni razvoj kroz OCD-ove ili na neki drugi način?

- kao što je već napomenuto, studenti sudjeluju u radu KUD-a, upućuju se na edukacije u organizaciji Grada, Županije i ministarstava
- smatra da lokalna zajednica mora prepoznati potencijale i zainteresiranost studenata u sudjelovanju u razvoja ruralnih područja te ih tako i usmjeravati kroz razgovore, razne radionice, organiziranje edukacija

7. Zaključno je predsjednik KUD-a naveo kako organizacije civilnog društva imaju veliki doprinos razvoju ruralnih područja, pomažu zajedničkoj provedbi aktivnosti, razmjeni iskustava i znanja, usmjeravanju mladih i svih zainteresiranih iz ruralnih područja. Također veliku ulogu u organiziranju učenja i stjecanju iskustva ima i lokalna zajednica, te smatra potrebnim povezivanje udruga civilnih društava iz ruralnih područja.

- Glavni cilj djelovanja KUD-a je zadržati mlade u ruralnom kraju, ponuditi sadržaje, omogućiti usavršavanje, samozaposlenje kroz povoljniji zakup poslovnih prostora ili zemljišta, omogućiti realizaciju njihovih osobnih projekata, omogućiti im dobivanje svih potrebnih informacija u svom kraju, te kroz umrežavanje udruga i mladima iz urbanih sredina ukazati na mogućnosti, prednosti i potencijal života u ruralnom području

Prilog 2. - Statut KUD-a Čiče:

Na temelju članka 13. Zakona o udrugama ("Narodne novine" broj 74/14), Skupština Kulturno umjetničkog društva Čiče (dalje u tekstu: Udruga) na sjednici održanoj dana 19. Travnja 2015. godine, donijela je

STATUT

Kulturno umjetničkog društva Čiče

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom reguliraju se odredbe o nazivu sjedištu, o zastupanju, izgledu pečata udruge, području djelovanja skladno ciljevima, djelatnostima kojima se ostvaruju ciljevi, gospodarskim djelatnostima sukladno zakonu, ako ih obavlja, načinu osiguranja javnosti djelovanja udruge, uvjetima i načinu u članjivanja i prestanku članstva, pravima i obvezama i odgovornosti, te stegovnoj odgovornosti članova i načinu vođenja popisa članova, tijelima udruge, njihovu sastavu i načinu sazivanja sjednica, izboru, opozivu, ovlastima, načinu odlučivanja i trajanju mandata, te načinu sazivanja skupštine u slučaju isteka mandata; izboru i opozivu likvidatora udruge, prestanku postojanja udruge, imovini, načinu stjecanja i raspolaganja imovinom, postupku s imovinom u slučaju prestanka udruge, načinu rješavanja sporova i sukoba interesa unutar udruge, te drugim pitanjima od značaja za udruhu.

Članak 2.

Naziv udruge je: Kulturno umjetničko društvo „Čiče“ Novo Čiče
Skraćeni naziv Udruge je: KUD ČIČE.
Sjedište Udruge je: Novo Čiče, Velikogorička 147.
Udruhu zastupa predsjednik i tajnik
Skupština može ovlastiti i druge osobe za zastupanje udruge.

Članak 3.

Udruga je registrirana pri Uredu državne uprave u Zagrebačkoj županiji.
Udruga je neprofitna pravna osoba.

Članak 4.

Udruga ima pečat.
Pečat Udruge je okrugao, promjera 30 mm. U sredini pečata nalazi se amblem koji prikazuje dvoje plesača, a uz rub se nalazi tekst KUD "ČIČE" N.Čiče.
Za uporabu pečata odgovorni su predsjednik i tajnik Udruge.

II CILJEVI I DJELATNOSTI UDRUGE

Članak 5.

Udruga je osnovana u cilju:

- promicanja, razvijanja i unapređivanja kulturno-umjetničke djelatnosti na području Zagrebačke županije,
- očuvanja starih običaja, pjesama, plesova, glazbe, narodnih nošnji i instrumenata,

- njegovanja amaterizma,
  - obogaćivanja kulturnog života svih svojih članova i poklonika.
- Ciljevi Udruge ostvaruje se javnim društvenim radom.
Udruga sukladno ciljevima Udruge djeluje na području kulture i umjetnosti.ž

Članak 6.

Djelatnosti udruge kojima se ostvaruju ciljevi su:

- planiranje rada i razvitka udruge
- izvođenje narodnih plesova i pjevanja sa sviranjem na tradicionalnim instrumentima,
- poticanje okupljanja djece, mladeži, i građana te njihovo uključivanje, organiziranje i provođenje redovitih proba i pripremanje programa prema postojećem planu te javnih nastupa
- organiziranje nastupa i manifestacija kulturno umjetničkog karaktera,
- zalaganje u očuvanju nematerijalne i materijalne kulturne baštine,
- usavršavanje postojećih i razvijanje novih oblika kulturno-umjetničke djelatnosti djece, mladeži i građana,
- informiranje javnosti o radu Udruge,
- razvijanje programa međunarodne suradnje,
- izdavanje knjiga i časopisa iz područja djelatnosti Udruge,
- proizvodnja i izdavanje audiovizualnih zapisa iz područja djelatnosti Udruge,
- jačanje suradnje sa srodnim organizacijama u Hrvatskoj i izvan nje,
- poduzimanje mjera i stvaranje uvjeta za unapređenje stručnog rada,
- djelovanje na povećanju članstva,
- sustavan, svestran i pravilan odgoj podmlatka Udruge,
- ukupnom aktivnošću moralno, etički i odgojno djelovati na članstvo,
- poticanje cijeloživotne edukaciju,
- njegovanje prijateljskih odnosa unutar Udruge radi stvaranja i unapređivanja cjelovite kreativne ličnosti sposobne za aktivno uključivanje u društvene odnose.

Članak 7.

Rad udruge je javan. Javnost rada Udruge ostvaruje na načine utvrđene ovim Statutom, posebno:

- pravodobnim izvješćivanjem članstva o radu Udruge i značajnim događajima,
- pisanim izvješćima,
- na posebnim skupovima ili na drugi prikladan način,
- javnim priopćavanjem.

Svi članovi udruge imaju pravo sudjelovati u radu udruge, sukladno odredbama Statuta i zakona, te pravo uvida u rad tijela i odluke koje njena tijela donose.

Sjednice tijela udruge su javne osim u izuzetnim slučajevima radi zaštite interesa maloljetnih članova i kada je to radi posebne zaštite maloljetnika propisano zakonom i drugim propisima.

III ČLANSTVO U UDRUZI

Članak 8.

Članom Udruge može postati svaka fizička i pravna osoba.

Pravna osoba svoje članstvo u udruzi ostvaruje putem ovlaštenog predstavnika.

Članom udruge mogu postati i osobe mlađe od 14 godina za koje pisanu izjavu o učlanjivanju (pristupnicu) u udругu daje zakonski zastupnik ili skrbnik, dok za osobe s navršениh 14 godina zakonski zastupnik ili skrbnik daje pisanu suglasnost.

Članak 9.

Članstvo može biti aktivno, podupirajuće i počasno.

Odluku o prijmu u članstvo donosi Upravni odbor Udruge. Članom Udruge se postaje upisom u registar članova, a koji vodi tajnik Udruge.

Popis članova vodi se elektronički ili na drugi prikladan način i obvezno sadrži slijedeće podatke:

- osobnom imenu (nazivu),
- OIB-u,
- datumu rođenja,
- datumu pristupanja udruzi,
- kategoriji članstva (ako su propisane statutom),
- datumu prestanka članstva u udruzi,
- te druge podatke.

Popis članova uvijek je dostupan na uvid svim članovima i nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

Visinu članarine i načine prikupljanja utvrđuje Upravni odbor Udruge.

Potpisanom izjavom članovi dopuštaju obradu i korištenje njihovih osobnih podataka koji se upisuju u registar udruga samo za potrebe ostvarivanja djelatnosti Udruge i njihovih prava i obveza u istoj, te se u druge svrhe se ne smiju koristiti.

Aktivnim članovima se smatraju članovi koji sudjeluju u ostvarenju ciljeva Udruge, a dijele se na:

- punoljetne, poslovno sposobne aktivne članove i
- maloljetne aktivne članove.

Podupirajućim članovima smatraju se članovi koji podupiru rad aktivnih članova:

- prisutnošću na priredbama i manifestacijama koje organizira Udruga,
- darovanjem nošnji, predmeta i druge potrebne opreme,
- plaćanjem članarine i
- na druge načine.

Počasnim članom može postati osoba koja je svojim dugogodišnjim radom i zalaganjem osobito pridonijela ostvarivanju ciljeva Udruge. Skupština imenuje počasne članove na prijedlog Upravnog odbora.

Članak 10.

Prava i obveze članova su:

- bavljenje aktivnostima Udruge,
- plaćanje članarine,
- sudjelovanje u upravljanju poslovima Udruge,
- čuvanje i podizanje ugleda Udruge,
- čuvanje materijalnih dobara i izvršenje preuzetih obveza.

Članak 11.

Članstvo u udruzi prestaje:

- dragovoljnim istupom
- neplaćanjem članarine
- isključenjem

Član se briše iz Registra članova odlukom Upravnog odbora ukoliko do kraja godine ne plati članarinu za tekuću godinu.

Odluka o isključenju člana iz Udruge donosi Upravni odbor. Isključeni član ima pravo u roku od petnaest dana, računajući od dana dostave odluke, podnijeti žalbu Skupštini Udruge.

Skupština je dužna riješiti žalbu u roku 30 dana računajući od dana dostave žalbe. Odluka Skupštine Udruge o isključenju je konačna.

IV TIJELA UDRUGE

Članak 12.

Tijela Udruge su:

- 1) Skupština,
- 2) Predsjednik
- 3) Potpredsjednik
- 4) Upravni odbor
- 5) Tajnik
- 6) Blagajnik
- 7) Ekonom
- 8) Likvidator

SKUPŠTINA

Članak 13.

Skupština je najviše tijelo upravljanja Udrugom.

Skupštinu sačinjavaju svi punoljetni, poslovno sposobni, aktivni članovi Udruge, te podupirajući članovi.

Članak 14.

Skupština može biti redovita, izborna i izvanredna.

Skupština redovito zasjeda jednom u tijeku godine, dok se izborna sjednica Skupštine održava svake četvrte godine.

Sjednice skupštine saziva Upravni odbor. U odluci o sazivanju Skupštine Upravni odbor utvrđuje dnevni red sjednice, te dan i mjesto održavanja sjednice.

Izvanrednu skupštinu dužan je sazvati Upravni odbor kada to zatraži najmanje 1/3 članova Skupštine. U svom zahtjevu za sazivanje Skupštine predlagatelj su obavezni predložiti dnevni red sjednice.

Ako Upravni odbor ne sazove sjednicu Skupštine u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva iz stavka 4. ovoga članka, sazvati će je predlagatelj (odluka treba sadržavati prijedlog dnevnog reda, te mjesto i dan održavanja sjednice).

U slučaju isteka mandata tijelima, Skupštinu saziva zadnja osoba za zastupanje upisana u registar udruga ili 1/3 članova udruge, koji su upisani u popis članova prije isteka mandata tijelima udruge.

Članak 15.

Redovitoj i izvanrednoj Skupštini predsjedava Predsjednik Udruge.

U odsutnosti Predsjednika, Skupština će na početku sjednice javnim glasovanjem odrediti osobu koja će predsjedavati redovitom odnosno izvanrednom sjednicom.

Izbornom Skupštinom, na prijedlog predsjednika Udruge, rukovodi radno predsjedništvo u sastavu tri člana.

O radu sjednice Skupštine vodi se zapisnik, koji se trajno čuva u arhivi Udruge. Zapisnik o radu Skupštine potpisuju dva ovjervitelja koje na početku rada Skupštine javnim glasanjem izaberu članovi Skupštine. Potpisivanjem Zapisnika od strane ovjervitelja, smatra se da je isti verificiran.

Članak 16.

Skupština odlučuje pravovaljano ako je nazočna natpolovična većina svih članova Skupštine, a odluke donosi većinom glasova nazočnih članova, ako Statutom nije određena posebna većina.

Članak 17.

Skupština udruge:

- utvrđuje politiku rada udruge,
- usvaja statut udruge i njegove izmjene i dopune,
- bira i razrješava predsjednika, potpredsjednika i članove Upravnog odbora
- bira i razrješava osobe ovlaštene za zastupanje
- bira i razrješava druga tijela udruge
- bira i razrješava likvidatora udruge,
- bira i razrješava arbitražno povjerenstvo i donosi pravilnik o njegovom radu,
- daje smjernice za rad udruge,
- odlučuje o žalbama članova na odluke o isključenju iz udruge,
- odlučuje o udruživanju u saveze, zajednice, mreže i druge oblike povezivanja udruuga, kao u zemlji tako i međunarodno,
- usvaja plan rada za slijedeću kalendarsku godinu i izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu
- usvaja godišnje financijsko izvješće
- odlučuje o promjeni ciljeva i djelatnosti, gospodarskih djelatnosti, prestanku rada i raspodjeli preostale imovine udruge
- donosi druge akte i odluke važne za rad udruge,
- odlučuje o promjeni ciljeva i djelatnosti te gospodarske djelatnosti,
- donosi odluku o statusnim promjenama
- odlučuje o prestanku rada udruge i raspodjeli preostale imovine,
- te odlučuje i o drugim pitanjima za koje statutom nije utvrđena nadležnost drugih tijela udruge.

PREDSJEDNIK

Članak 18.

Izvršne funkcije i druge poslove određene ovim Statuom obavlja Predsjednik.

Iz svojih redova bira ga Skupština na vrijeme od 4 godine, s tim da može biti biran više puta za redom.

Predsjednik osigurava pravilan i zakonit rad Udruge,.

Predsjednik ujedno je član i predsjednik Upravnog odbora.

Predsjednik:

- zastupa Udrugu,
- saziva i predsjedava sjednicama redovne i izvanredne Skupštine i Upravnog odbora
- odgovara za zakonitost rada Udruge,
- potpisuje akte Udruge,
- vodi poslove udruge sukladno odlukama skupštine,
- sklapa ugovore i poduzima druge pravne radnje u ime i za račun Udruge,
- upravlja imovinom udruge u dogovoru sa Upravnim odborom udruge
- brine o upoznavanju javnosti s radom Udruge i njezinih tijela
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, ovim Statutom i aktima udruge.

Za svoj rad Predsjednik je odgovoran Skupštini Udruge.

POTPREDSJEDNIK

Članak 19.

Udruga ima potpredsjednika, kojeg iz svojih redova bira Skupština na vrijeme od 4 godine, s tim da može biti biran više puta za redom.

Potpredsjednik zamjenjuju predsjednika Udruge u slučaju njegove odsutnosti.

Potpredsjednik Udruge ujedno je član i potpredsjednik Upravnog odbora.

UPRAVNI ODBOR

Članak 20.

Izvršne funkcije i druge poslove ustvrđene ovima Statutom obavlja Upravni odbor između dviju sjednica Skupštine.

Upravni odbor ima jedanest (11) članova, a čine ga predsjednik, potpredsjednik i 9 (devet) članova.

Članove Upravnog odbora iz svojih redova bira na vrijeme od 4 godine Skupština, s tim da mogu biti birani više puta za redom.

Članak 21.

Upravni odbor:

- utvrđuje prijedlog Statuta i predlaže program rada Skupštini na razmatranje i prihvaćanje;
- podnosi financijsko izvješća Skupštini za prethodnu godinu na razmatranje i prihvaćanje
- usvaja prijedlog financijskog plana za slijedeću kalendarsku godinu
- podnosi Skupštini Izvještaj o radu Udruge na razmatranje i prihvaćanje,
- upravlja imovinom Udruge u dogovoru sa Predsjednikom udruge
- odlučuje o prijmu i isključenju iz članstva,
- odlučuje o promjeni adrese sjedišta Udruge,
- brine se o informiranju članstva i javnosti,
- odlučuje o korištenju sredstava Udruge,
- odlučuje o preuzimanju ugovornih obveza u ime Udruge,
- osniva odbore, povjerenstva i druga tijela koja pomažu ostvarivanju ciljeva Udruge,
- dostavlja zapisnik s redovne skupštine nadležnom uredu koji vodi registar udruga,
- obavlja sve druge poslove koje mu Skupština stavi u nadležnost.

Članak 22.

Sjednice Upravnog odbora održavaju se prema potrebi, odluke Upravnog odbora su pravovaljane ako je nazočna natpolovična većina i ako je za njih glasovala većina nazočnih članova.

Za svoj rad Upravni odbor je odgovoran Skupštini.

Ukoliko članu Upravnog odbora mandat prestane između redovnog zasjedanja Skupštine, preostali članovi Upravnog odbora mogu kooptirati novog člana Upravnog odbora. Na prvom redovnom zasjedanju Skupštine, Upravni odbor zatražit će verifikaciju novog člana. Na ovaj način može se zamijeniti najviše do 1/3 članova Upravnog odbora, izuzev predsjednika i potpredsjednika.

U vrijeme trajanja mandata člana koji je naknadno izabran ili imenovan računa se i protek vremena člana umjesto kojeg je kooptiran.

• TAJNIK

Članak 23.

Tajnika bira i razrješava Upravni odbor iz svog sastava. Mandat mu traje četiri godine, s tim da može biti biran više puta za redom. Za svoj rad tajnik odgovara Upravnom odboru i predsjedniku Udruge.

Tajnik Udruge:

- obavlja stručno-administrativne poslove u Udruzi,
- pomaže u radu predsjedniku Udruge i predsjednicima radnih tijela,
- vodi registar članova u Udruzi,

- obavlja sve druge poslove koje mu Predsjednik i Upravni odbor stavi u nadležnost.

BLAGAJNIK

Članak 24.

Blagajnika bira i razrješava Upravni odbor iz svog sastava. Mandat mu traje četiri godine, s tim da može biti biran više puta za redom. Za svoj rad blagajnik odgovara Upravnom odboru i predsjedniku.

Blagajnik Udruge:

- prikuplja i vodi evidenciju o plaćenju članarini
- provodi financijsko poslovanje Udruge
- priprema financijska izvješća za Upravni odbor
- vodi blagajničko poslovanje Udruge,
- surađuje s knjigovođom radi pravodobnog knjiženja i dostavljanja propisanih izvješća
- obavlja i druge poslove koje mu povjeri Upravni odbor ili predsjednik.

EKONOM

Članak 25.

Udruga ima dva ekonomista koji vode brigu o inventaru Udruge, a bira ih i razrješava Upravni odbor iz svog sastava. Mandat im traje 4 godine, s tim da mogu biti birani više puta za redom. Za svoj rad ekonomisti odgovaraju Upravnom odboru i predsjedniku.

U svom radu ekonomisti naročito:

- vode evidencije o količini i stanju narodnih nošnji,
- vode evidencije o stanju i količini glazbenih instrumenata,
- vode evidencije o inventaru i rekvizitima Udruge
- putem reversa izdaju članovima Udruge nošnje odnosno instrumente i druge rekvizite za nastupe i prikuplja isto poslije održanih nastupa,
- predlažu i sudjeluju u postupku nabave inventara
- brinu i održavaju narodnih nošnji, instrumenata, inventar i rekvizite,
- vode popis svih poklona, nagrada, umjetnina, priznanja, zahvalnica i slično, Udruge i brinu o istima,
- obavljaju i druge poslove u vezi inventara Udruge, koje im povjere Upravni odbor ili predsjednik.

O stanju inventara podnose godišnje izvješće Upravnom odboru Udruge.

LIKVIDATOR

Članak 26.

Likvidatora udruge bira i opoziva Skupština.

Likvidator može biti fizička ili pravna osoba koja nije član udruge.

O pravu na naknadu troškova likvidatora za njegov rad iz sredstava udruge odlučuje Skupština na prvoj sjednici nakon njegova imenovanja.

Likvidator udruge zastupa udruhu u postupku likvidacije, te se otvaranjem likvidacijskog postupka upisuje u registar udruha kao osoba ovlaštena za zastupanje do okončanja i brisanja udruge iz registra udruha.

U postupku likvidacije likvidator je dužan:

- utvrditi stanje na poslovnom računu udruge
- utvrditi knjigovodstveno stanje dugovanja i potraživanja
- utvrditi ostalu imovinu udruge te pribaviti iz službene evidencije Ministarstva financije – Porezne uprave potvrdu o nepostojanju duga s osnove javnih davanja

- u slučaju dugovanja, dužan je objaviti poziv vjerovnicima da prijave svoje tražbine prema udruzi
- u slučaju potraživanja dužan je pozvati dužnike na plaćanje dugova te raspodijeliti preostalu imovinu sukladno odredbi članka 53. Zakona o udrugama

Nakon raspodjele preostale imovine, likvidator je dužan u roku od 8 dana od okončanja likvidacijskog postupka podnijeti nadležnom uredu državne uprave završni račun i izvješće o provedenom likvidacijskom postupku.

U slučaju da likvidator utvrdi da imovina udruge nije dovoljna za namirenje obveza, dužan je u roku osam dana o tome obavijestiti nadležni sud radi pokretanja stečajnog postupka.

Radna tijela

Članak 27.

Za rad u pojedinim područjima djelovanja Udruge, Skupština, Predsjednik ili Upravni odbor mogu osnovati stalne i povremene komisije ili druga radna tijela.

Odlukom o osnivanju komisije ili radnih tijela utvrđuje se njihov sastav, zadaća, vrijeme za koje se osnivaju i odgovornost za obavljanje poslova.

V IMOVINA I NAČIN STJECANJA IMOVINE

Članak 28.

Imovinu Udruge čine:

- novčana sredstva uplatom članarina, dobrovoljni prilazi i darovi,
- novčana sredstva koja udruge stekne obavljanjem djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi, obavljanjem djelatnosti, financiranjem programa i projekata Udruge iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te fondova i/ili iz inozemnih izvora,
- pokretne stvari i nekretnine,
- druga imovinska prava.

Udruge može raspolagati svojom imovinom samo za ostvarivanje ciljeva i obavljanje djelatnosti određenih statutom, u skladu sa zakonom.

VI FINACIJSKO POSLOVANJE UDRUGE

Članak 29.

Udruge je dužna voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način financijskog poslovanja i vođenja računovodstva neprofitnih organizacija.

VII ODGOVORNOST ZA OBVEZE I ŠTETU

Članak 30.

Za svoje obveze Udruge odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

Članovi Udruge i članovi njezinih tijela ne odgovaraju za obveze Udruge.

Nad Udrugom se može provesti stečaj, sukladno zakonu.

Udruge i osobe ovlaštene za zastupanje Udruge za štetu učinjenu u Udruzi ili Udruge prema trećim osobama odgovaraju sukladno općim propisima za štetu.

VIII NADZOR

Članak 31.

Članovi Udruge sami nadziru rad Udruge.

Ako član Udruge smatra da je Udruga povrijedila statut ili drugi opći akt udruge, ovlaštena je na to upozoriti Skupštinu Udruge, te zahtijevati da se nepravilnosti uklone.

Ako se upozorenje ne razmotri u roku od 30 dana od dana dostavljenog pisanog zahtjeva i po zahtjevu ne postupi i nepravilnosti ne otklone u daljnjem roku od 30 dana, član može podnijeti tužbu općinskom sudu nadležnom prema sjedištu udruge.

IX RJEŠAVANJE SPOROVA I SUKOBA INTERESA

Članak 32.

Spor /sukob interesa u Udruzi postoji ukoliko se radi o pravima i interesima članova Udruge o kojima članovi mogu slobodno raspravljati, a koji utječu na rad Udruge u cjelini odnosno ako se ona odnosi na pitanja od zajedničkog interesa za članove.

Za rješavanje spora/sukoba interesa, Skupština imenuje arbitražno vijeće između članova Udruge. Sastav, mandat, način odlučivanja vijeća uređuje se pravilnikom koji donosi Skupština. Arbitražno vijeće u svom radu na odgovarajući način primjenjuje odredbe Zakona o mirenju.

Odluka arbitražnog vijeća je konačna. Ukoliko spor/sukob interesa nastane oko pitanja o kojima se podnosi zahtjev za upis promjena u registar udruga o čemu odlučuje nadležni ured, nezadovoljni član najprije se obraća Udruzi da riješi spor/sukob interesa. Po konačnosti odluke arbitražnog vijeća, Udruga podnosi nadležnom uredu zahtjev za upis promjena u registar udruga zajedno s odlukom arbitražnog vijeća.

X PRESTANAK POSTOJANJA UDRUGE

Članak 33.

Udruga prestaje postojati odlukom Skupštine ili u drugim slučajevima predviđenim zakonom. U slučaju prestanka Udruge o preostaloj imovini odlučit će Skupština.

Udruga nema pravo imovinu Udruge dijeliti svojim osnivačima, članovima Udruge, osobama ovlaštenima za zastupanje ili s njima povezanim osobama.

XI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 35.

Statut Udruge kao i njegove izmjene i dopune donosi Skupština većinom glasova ukupnog broja članova Skupštine Udruge nakon provedene rasprave.

Tumačenje odredaba ovog Statuta daje Skupština Udruge.

Tumačenje drugih akata Udruge daje Upravni odbor.

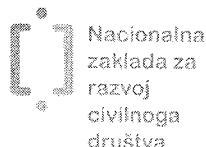
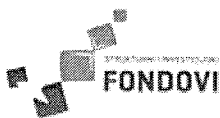
Statut se mijenja i dopunjuje na isti način na koji se donosi.

Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje vrijediti Statut Udruge usvojen na Skupštini Udruge dana 17. prosinca 2007.

Predsjednik Udruge

Prilog 3.- Glavni elementi Prijavnog obrasca za natječaj za potrebe Završnog rada:

**PROSTORI SUDJELOVANJA - RAZVOJ PROGRAMA
REVITALIZACIJE PROSTORA U JAVNOM VLASNIŠTVU
KROZ PARTNERSTVO OCD-A I LOKALNE ZAJEDNICE
OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“
2014. – 2020.**

Europski socijalni fond

PRIJAVNI OBRAZAC B

Datum objave Poziva: 4.12.2018.

Otvoreni trajni poziv, krajnji rok za dostavu prijave na Poziv: 31.12.2019.

Molimo Vas da prije ispunjavanja Obrasca pažljivo pročitate Upute za prijavitelje

Obrazac pažljivo popunite i što je moguće jasnije da bi se mogla napraviti procjena kvalitete prijedloga projekta. Budite precizni i navedite dovoljno detalja koji će omogućiti jasnoću prijedloga.

Molimo da obrazac popunite korištenjem računala

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Naziv projekta: DRUŠTVENI CENTAR NOVO ČIČE

Naziv prijavitelja projekta: Kulturno umjetničko društvo "ČIČE" Novo Čiče

I. OPĆI PODACI O PRIJAVITELJU PROJEKTA				
PODACI O ORGANIZACIJI – PRIJAVITELJU PROJEKTA KOJI NISU SADRŽANI U A OBRASCU				
1. Broj zaposlenih na dan prijave projekta (upisati broj)	na određeno	0	na neodređeno	0
2. Ukupno ostvareni prihod organizacije u godini koja prethodi godini raspisivanja poziva (upišite iznos)	312.218,00 kn			
3. Od toga ostvareno od (upišite iznos)				
a) državnog proračuna	38.178,10 kn			
b) proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	186,100,00 kn			
c) inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	0			
d) trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	54.000,00 kn			
e) građana i kućanstava	0			
f) povezanih neprofitnih organizacija	321,00 kn			
g) prihoda od članarine	36.618,10 kn			
h) prihoda iz EU fondova	0,00 kn			
4. Broj ukupno odobrenih bespovratnih potpora u godini koja prethodi godini raspisivanja poziva	9			
5. Opis prethodnog iskustva i prepoznatljivost prijavitelja kroz financirane projekte u dvije godine koje su prethodile godini raspisivanja Poziva. (molimo navedite nazive projekata i tijela državne uprave, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su vam odobrili bespovratna sredstva)				
<p>Opis prethodnog iskustva i prepoznatljivosti kroz financirane projekte u području relevantnom za ovaj Poziv u dvije godine koje su prethodile godini raspisivanja Poziva (molimo navedite nazive projekata i tijela državne uprave, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su vam odobrili bespovratna sredstva. navedite koji utjecaj u području relevantnom za ovaj Poziv imaju aktivnosti organizacija prijavitelja i partnera, s kim organizacije prijavitelja i partnera surađuju u provedbi svojih aktivnosti, objasnite prethodnu suradnju s ostalim organizacijama uključenima u provedbu)</p>				
<p>Kroz 2016. i 2017. godinu odobreni su nam projekti koje smo uspješno proveli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tradicija očuvanja sjetve i prerade lana- Zagrebačka županija - „Promocija i prezentacija tradicijske kulture u N. Čiču“ izgradnja Etno naselja N. Čiče – Zagrebačka županija - Potpora u organizaciji Međunarodne smotre folkloru i tradicijskih glazbala „Ivanje u N. Čiču“ – Zagrebačka županija, Ministarstvo kulture RH - Otkup originalnih nošnji Posavine – Ministarstvo kulture RH - Sajam informiranja mladih u partnerstvu sa Udrugom Zamisli – Zagreb - Volonterski centar Velika Gorica – partnerstvo sa udrugom Zamisli i gradom Velikom Goricom - Informativni centar za mlade – partnerstvo sa udrugom Zamisli i gradom Velikom Goricom - Gradnja Etno naselja Novo Čiče – Zagrebačka županija, grad Velika Gorica - Etno naselje Novo Čiče u svrhu razvoja poduzetničkih vještina mladih – Zagrebačka županija, grad Velika Gorica - Redovne aktivnosti članova ZKUU grada Velike Gorice – grad Velika Gorica - Međunarodna suradnja na očuvanju kulturne baštine - Provedba Javnih radova – Hrvatski zavod za zapošljavanje <p>Kroz razvoj djelatnosti KUD-a „Čiče“ posebna se pozornost vodila na rad sa mladima za očuvanje bogate kulturne tradicije. S mladima se radilo na očuvanju kulturne tradicije kroz ples, pjevanje, sviranje i očuvanju narodnih nošnji. Kako bi se očuvala tradicija sjetve i prerade lana pokrenut je projekt pod nazivom „Od lana haljina tkana“ koji za cilj ima očuvanje sjetve i prerade lana kao tkanje i vez. Projekat se provodi od 2016. godine. Kroz provedbu projekta „Etno naselje Novo Čiče u svrhu razvoja poduzetničkih vještina mladih“, mladima su prezentirane sve mogućnosti i uvjeti kako</p>				

se baviti starim zanatima kao i održivosti samog etno naselja. Društvo je 2014. godine sagradilo i malo etno naselje koje je sastavljeno od tradicijskih drveni kuća iz Tropolja, a iste su opremljene karakterističnim namještajem za početak 20. stoljeća. Tijekom godine društvo provodi edukativne radionice sa djecom vrtičke i školske dobi.

U suradnji sa Udrugom Zamisli iz Zagreba radi se na uspostavi volonterskog centra grada Velike Gorice kao i na Info centru za mlade Novo Čiče. Društvo je radilo i na zaštiti okoliša kroz provedbu mnogobrojnih akcija. Želja društva je uključiti u aktivnosti i osobe starije životne dobi.

Društvo je za rad 2016. godine dobilo nagradu grada Velike Gorice, 2018. godine nagradu Zagrebačke županije za doprinos ugledu i promociji u zemlji i svijetu. U prosincu 2018. godine Udruga za ruralni turizam društvu je dodijeljuje Posebno priznanje za inovativnost u ruralnom turizmu..

III. PODACI O PROJEKTU KOJI NISU SADRŽANI U A OBRASCU

1. Na koji način projekt odgovara ciljevima Poziva, odnosno u čemu se ogleda njegova relevantnost? *(molimo detaljan opis)*

Ovom projektom želi se otvoriti Društveni centar i time nadograditi postojeće aktivnosti KUD-a Čiče Novo Čiče pokretanjem društvenog centra kao javnog prostora koji će članovima zajednice pružiti mogućnost okupljanja kroz niz različitih aktivnosti, socijalnu podršku, informiranje o pitanjima važnim za kvalitetu života građana.

Kulturno umjetničko društvo „ČIČE“ iz Novog Čiča osnovano je 2005. godine. Broji 120 aktivnih članova koji djeluju kroz više folklorno plesачkih i tamburaških sekcija. Tijekom svog djelovanja društvo je provodilo mnogobrojne projekte na korist lokalne zajednice i samog grada Velike Gorice. Novo Čiče je naselje koje se nalazi u ruralnom području grada Velike Gorice. Naselje broji oko 1.200 stanovnika te oko Novog Čiča još gravitira osam naselja što čini ukupan broj od 10.000 stanovnika. Naselje Novo Čiče te lokalna mjesta zajedno broje oko 2500 mladih osoba. Poznato je da ima oko 300 starijih osoba. Kako bi se upotpunili sadržaji za naše mještane društvo kroz provedbu projekta planira uspostaviti društveni centar za provedbu programa, aktivnosti i radionica promicanja građanskih kompetencija i društveno korisnih radova u zajednici.

Tijekom 2007. godine KUD-u „ČIČE“ iz Novog Čiča grad Velika Gorica dodijelio je Pučku školu na korištenje. Stara Pučka škola sagrađena je 1897. godine i nalazi se pod zaštitom kulturne baštine i upisana je u registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Tijekom proteklih godina u navedenim prostorima odvijale su se mnogobrojne aktivnosti. Pučkom školom upravlja KUD „Čiče“ kroz djelovanje Upravnog odbora. U prosincu 2018. godine obnovljen je ugovor o dodjeli stare Pučke škole KUD-u „ČIČE“ iz Novog Čiča na razdoblje od 5 godina, do 20.12.2023. godine.

Ovim projektom unaprijediti ćemo suradnju organizacija civilnog društva i lokalne zajednice na način da ćemo osigurati svakodnevno rad Društvenog centra, javni prostor ćemo učiniti dostupnim mještanima i u njemu ćemo organizirati široku lepezu aktivnosti kako bismo privukli pažnju svih generacija, od djece, mladih do starijih osoba kako bi uključivanjem u programe radili na osobnom rastu i razvoju a time i bogaćenju lokalne zajednice.

Partnerstvom s Gradom osigurati će se javni prostor za aktivnosti društvenog života i bogate kulturno-edukativne ponude. Partnerstvom s Udrugom Zamisli osigurati će se mentorstvo za jačanje kapaciteta KUD-a Čiče Novo Čiče za osnivanje i provedbu Društvenog centra Novo Čiče. Provedbom projekta osigurati će se procesi uspješnog upravljanja i pružanja društvenog i kulturnog sadržaja kroz izgradnju dostatnih kapaciteta organizacija civilnoga društva za upravljanje prostorom. Zahvaljujući dosadašnjem iskustvu suradnje na nacionalnim projektima partnerstvo u ovom sastavu pokazalo se dobrim rješenjem za uspješnu provedbu, osiguravanje dostatnih financijskih i ljudskih kapaciteta potrebnih za razvoj sadržaja i obavljanja administrativnih i upravljačkih poslova nužnih za dobro upravljanje projektom a time i prostorom i programom centara.

Ovim projektom KUD Čiče, Novo Čiče s partnerima, daje priliku osobama ruralnog područja za sudjelovanje u društvu, demokratsko uključivanje na lokalnoj razini, odnosno za aktivno građanstvo, ubrzavanje razvoja, ostvarivanje napretka, jačanja zajedništva i izgradnju uzajamnog povjerenja u lokalnoj zajednici.

Društvenim centrom Novo Čiče želimo kultivirati građansku vrlinu kroz razvoj zajednice, pružanjem mogućnosti dodatnog obrazovanja, otvaranjem prostora za rekreaciju, održavanjem tradicije, razvojem identiteta susjedstva te osjećaj interkulturalne i međugeneracijske solidarnosti.

Sve aktivnosti koje su do sada provedene i koje su do sada postignute ostvarene su na volonterskoj osnovi, entuzijazmu

<p>članova i lokalne zajednice koja se aktivno uključivala u provedbu pojedini aktivnosti. Od zapuštene livade i polupropale zgrade, zaštićenog kulturnog dobra o kojemu se dugo nije brinulo, lokalni mještani su kroz nekoliko akcija i godina stvorili prepoznatljiv prostor Etno naselja Čiče u čijem središtu je zgrada Stare pučke škole koju ovim projektom želimo učiniti Društvenim centrom našeg mjesta, na ponos šire zajednice, odnosno Velike Gorice.</p>
<p>2. Na koji će način projekt utjecati na ciljane skupine u dugoročnom razdoblju? <i>(molimo detaljan opis problema i potreba ciljanih skupina koji uključuje kvantitativne pokazatelje te načine na koje će se doći do ciljane skupine)</i></p>
<p>KUD „ČIČE“ Novo Čiče osnovan je kako bi se pokrenule aktivnosti kulturno tradicijskog sadržaja. Mjesto ima veliki ljudski potencijala, ali malo je sadržaja u ponudi, loša prometna povezanost i rijetke linije onemogućuju brz dolazak u gradsko središte i uključivanje u ponudu. Slabo razvijena infrastruktura općenito u mjestu. Naselje broji oko 1.200 stanovnika te oko Novog Čiča još gravitira osam naselja što čini ukupan broj od 10.000 stanovnika. Naselje Novo Čiče te lokalna mjesta zajedno broje oko 2500 mladih osoba, a ima oko 300 starijih osoba.</p> <p>Projektne aktivnosti usmjerene su na slijedeće kategorije stanovništva: mlade osobe, starije osobe 54 +, osobe sa invaliditetom i već postojeće korisnike društva.</p> <p>Svi zainteresirani građani imati će priliku uključiti se na početnoj konferenciji na kojoj ćemo predstaviti projekt i organizirati okrugli stol kako bismo raspravili o potrebama i interesima mještana za definiranje tema za tematske radionice.</p> <p>Sa zainteresiranim skupinama planiramo provesti 12 tematskih radionica. Na svakoj radionici očekujemo između 10 i 15 sudionika, a teme bi se odredile po interesu sudionika prvog okruglog stola na kojemu će se iskazati potrebe lokalnog stanovništva. Kroz provedbu programa informatičkih radionica obuhvatiti ćemo 6 osoba starije životne dobi 54+ i 6 osoba mlađe životne dobi. Kroz folklorno plesne, pjevačke i tamburaške radionice planira se okupiti 20 novozainteresiranih osoba i 20 trenutnih korisnika s kojima bi se radilo na tradicijskim plesovima i pjesmama Republike Hrvatske.</p> <p>Sve ciljane skupine koje će biti uključene u provedbu projekta su stanovništvo iz ruralnih područja. Po odobrenju projekta kroz početnu konferenciju lokalno stanovništvo bi se upoznalo sa mogućnostima što im društveni centar može pružiti. Kroz letak na kojemu ćemo objaviti poziv za uključivanje u programe koje ćemo dijeliti u poštanske sandučice u mjestu, lokalno stanovništvo upoznalo bi se sa vremenima održavanja aktivnosti. Po iskazivanju zainteresiranosti vršio bi se odabir osoba za sudjelovanje u pojedinim aktivnostima. Sve osobe koje bi prolazile radionicu imale bi višestruku koristi od stjecanja novih spoznaja, primjenjivanju novih znanja u daljnjem osobnom razvoju a i samim zajedničkim druženjem i razvijanjem svoje lokalne zajednice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12 starijih osoba osposobit će se za rad sa računalom te će stečeno znanje koristiti i nakon provedbe projekta • Kroz radionice sjetve i prerade lana te radionice tkanja i veza šest starijih osoba i šest mladih osoba osposobit će se tako da nakon provedbe projekta mogu koristiti stečena znanja i nastaviti sa radom • Kroz radionice plesa, pjevanja i tamburaške radionice svi sudionici naučit će osnove plesa, pjevanja i sviranja i na taj način steći preduvjete da se nastave baviti sa folklorom • Osobe sa invaliditetom kroz radionice sviranja steće samopouzdanje i možda nastaviti sa daljnjim sudjelovanjem u tamburaškim radionicama a i samo stečeno znanje značit će im u daljnim zajedničkim druženjima <p>Kroz tematske radionice pružit će se mogućnost stjecanja novih znanja, otvorit će se mnoge mogućnosti da mladi da se uključe i sami kreiraju svoj životni put.</p>
<p>3. Tko su krajnji korisnici projekta (pojedinci, skupine, organizacije koje nisu izravno uključene u provedbu projekta, već on na njih ima posredan utjecaj)? Na koji način će projekt na njih utjecati? <i>(molimo detaljan opis)</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Djeca okolnih mjesta <p>Širenjem informacija o postignućima naše djece uključene u aktivnosti projekta potaknuti će se i druga djeca na istraživanje tradicije i uključivanje u rad KUDova.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roditelji djece okolnih mjesta <p>Svojim interesom za pojedine aktivnosti djeca će prenijeti informacije svojim roditeljima koji će moći doći i upoznati se s radom Centra.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stanovnici ruralnih područja Grada Velike Gorice sa težištem na naselja koja gravitiraju oko Novog Čiča <p>Prilokom organizacij promotivnih aktivnosti, događaja, konferencija i predstavljenjem rezultata okolno stanovništvo će dobiti poziv kroz medije i plakate da se i oni uključe.</p>

- Udruge umirovljenika iz ruralnih područja sa naglaskom na Udrugu umirovljenika Novo Čiče
Provedbom projekta i uključivanjem osoba starije životne dobi imati ćemo razlog i uspostavu suradnje s udrugama umirovljenika.
- Osobe s invaliditetom iz ruralnih područja i samog grada Velike Gorice
Širenjem informacija o aktivnostima Centra provoditi će se i poseban naglasak će biti u komunikaciji s javnošću o programima i sadržajima koji će biti dostupni osobama s invaliditetom.
- Kulturna umjetnička društva sa područja grada Velike Gorice (14 društava)
Prilikom prezentacije rezultata i organizacijom promotivnih događanja uključiti ćemo u program i predstavnike KUDova da predstave svoj rad.
- Udruge mladih ruralnih područja Grada Velike Gorice i općine Orle
Prilikom komunikacije o aktivnostima usmjerenih mladima povezati ćemo se s udrugama mladih i jačati međusobnu suradnju otvarajući im mogućnost korištenja prostora i resursa Centra.
- Tradicijski obrti s područja Grada Velike Gorice
Prilikom prezentacije rezultata i organizacijom promotivnih događanja uključiti ćemo u program i predstavnike tradicijskih obrta da predstave svoj rad.
- Organizacije civilnog društva s ruralnih područja Grada Velike Gorice
Prilikom prezentacije rezultata i organizacijom promotivnih događanja uključiti ćemo u program i predstavnike organizacija civilnog društva da predstave svoj rad.

4. Sukladno projektnom elementu (*navedenim u Prijavnom obrascu A dio, Elementi projekta i proračun*) navedite pripadajuće prihvatljive aktivnosti koje se neposredno mogu povezati s (obaveznim) mjerljivim ishodima, očekivanim rezultatima te opis metoda koje će se primjenjivati u provedbi projekata. Uz navedeno potrebno je navesti procjenu minimalnog broja osoba koje će biti uključene u pojedinu vrstu odabrane aktivnosti kao i vrstu i broj stručnjaka koje se planiraju angažirati kao bi se realizirala odabrana aktivnost.

- Element projekta 1
1. Priprema i osnivanje Društvenog centra Novo Čiče
  2. Provedba svakodnevnog programa DCNČ

Na mjesečnoj razini odvijale bi se razne tematske radionice, edukacije, seminari i predavanja. Posebna pozornost bi se obratila na slijedeće kategorije stanovništva: mlade osobe, starije osobe 54 +, osobe sa invaliditetom i već postojeće korisnike prostora.

Sa zainteresiranim skupinama društvo planira provesti 12 tematskih radionica, a teme bi se odredile po interesu sudionika prvog okruglog stola (participativne modele upravljanja. - Kroz model participativnog upravljanja prostorima u javnom vlasništvu građanima se omogućuje da direktno sudjeluju u rješavanju problema i zadovoljavanju potreba u zajednici te da osmišljavaju modele kvalitetnijeg upravljanja u lokalnoj zajednici što u konačnici vodi jačanju uzajamnog povjerenja i zajedništva, odnosno podizanju kvalitete društvenog života zajednice.) gdje bi se iskazale potrebe lokalnog stanovništva. U cilju osposobljavanja informatičkog znanja starijih osoba radile bi se informatičke radionice ovisno o broji zainteresiranih osoba. Cilj je obuhvatiti 6 osoba starije dobi 54+ i 6 osoba mlađe životne dobi.

Kroz folklorno plesne, pjevačke i tamburaške radionice planira se okupiti 20 novozainteresiranih osoba i 20 trenutnih korisnika prostora s kojima bi se radilo na tradicijskim plesovima Republike Hrvatske.

Kroz tamburaške radionice posebna bi se pozornost obratila na osobe sa invaliditetom gdje se planira osposobiti desetak osoba za sviranje na tradicijskim instrumentima. Osim osoba sa invaliditetom planira se raditi i sa mladim osobama iz ruralnog područja kako bi se očuvala tradicija sviranja na tamburaškim instrumentima. Pjevačke radionice okupile bi starije osobe koje bi svoje slobodno vrijeme koristili za druženja i pjevanje tradicijskih pjesama i samog prenošenja znanja na mlade osobe.

1. Programi, aktivnosti i radionice promicanja građanskih kompetencija i društveno korisnih radova u zajednici:
  - Tematske radionice, 12 radionica a svaka radionica u trajanju po šest sati, same teme definirat će se po iskazanom interesu same zajednice. Na svakoj radionici planira se da prisustvoje po 20 osoba što čini ukupan broj od 240 osoba koje bi sudjelovale u svim radionicama. Svaka radionica bi imala predavača koji je stručnjak po temi koja se provodi pa se na taj način planira angažirati 12 stručnih predavača/provoditelja

- Računalne radionice za osobe starije od 50 godina. U radionicu planira se uključiti i osposobiti 12 starijih osoba. Radionice bi se radile u dva ciklusa u svakom ciklusu po šest osoba. Kako bi starije osobe imale bolji pristup informacijama, lakše se služili internetom, mailom te stekli nova znanja pokrenule bi se početne računalne radionice. Voditelj radionice bi jednom tjedno u trajanju od sat vremena održavao nastavu kroz koju bi polaznike upoznao sa računalnim svijetom.
  - Radionica sjetve i prerade lana, tkanja i veza u svrhu očuvanja kulturne tradicije. U radionice se planira uključiti šest osoba starije dobi 54 + i šest osoba mlađe životne dobi. Za radionicu se planira angažirati jedna stručna osoba koja bi prenosila znanja na polaznike radionice. Kroz samu radionicu koristila bi se i već postojeća znanja starijih osoba koja bi se prenosila na mlađe osobe te stečena znanja kroz provedbu projekta „Od lana haljina tkana“ gdje se već radilo na tradiciji sjetve i prerade lana, tkanju i vezu.
2. Individualne i grupne rasprave o stvarnim potrebama u lokalnoj zajednici
    - Na samom početku provedbe projekta organizirao bi se okrugli stol za sve interesantne skupine ruralnog stanovništva sa ciljem definiranja i potreba lokalne zajednice
    - Po definiranju potreba lokalne zajednice definirale bi se i teme koje bi se odrađivale sa ciljem zadovoljavanja potrebne lokalnog stanovništva.
  3. Organiziranje „co - working“ prostora za organizacije civilnog društva , uključujući i zapošljavanje kordinatora centra
  4. Program organiziranja slobodnog vremena poput organiziranja književnog kluba, plesnih radionica, likovnih radionica, filmskih večeri i slične aktivnosti istog karaktera
    - a. Folklorno plesne radionice , 80 sati proba, 20 novo zainteresiranih osoba
Kako bi se očuvala bogata kulturna tradicija plesa samog Turopolja i cijele Republike Hrvatske okupilo bi se dvadeset novozainteresiranih osoba. U prvoj fazi plesnih radionica upoznali bi se sa kulturnom tradicijom plesa svog kraja, kroz savladavanje jednostavnijih koraka pa sve do krajnjeg cilja prezentacija cijele koreografije. Uz sam ples radilo bi se i na tradiciji odjevanja. Po savladavanju koraka i same koreografije svog kraja išlo bi se na uvježbavanje ostalih koraka i plesova iz cijele Hrvatske.
    - b. Folklorno plesne radionice, 80 sati proba, 20 mladih članova društva
Sa mladim članovima društva koji već imaju stečeno znanje i duži su niz godina članovi društva kroz provedbu projekta izučavali bi se novi koraci iz onog područja koje još nisu radili. Kako je želja članova društva da nauče korake i koreografiju Like na istoj bi se radilo. Osim samih koraka i postavljanja koreografije radilo bi se i na tradicijskom odjevanju Like.
    - c. Folklorno tamburaške radionice, deset osoba sa invaliditetom provesti i naučiti svirati u 80 sati , jedan stručni voditelj
Kako bi se upotpunilo vrijeme i sadržaji za osobe sa invaliditetom cilj je okupiti deset osoba te sa njima započeti radionice sviranja na tamburaškim instrumentima. U početnoj fazi radilo bi se na upoznavanju sa tradicijskim instrumentima, povijesti sviranja na istim. Kako bi svaki tamburaš mogao svirati potrebno je sa istim poraditi na upoznavanju i sviranju po notama. Kako bi članovi tamburaških radionica mogli uvježbavati u vrijeme kad nisu radionice planira se kupiti jedan dio tamburaških instrumenata. Planira se da po završetku same provedbe radionice polaznici daju jedan manji tamburaški koncert.
    - d. Folklorno tamburaške radionice, deset mladih zainteresiranih članova iz ruralnog područja koji bi kroz 80 sati naučili svirati tamburaške instrumente, jedan stručni voditelj
Po iskazanom interesu mladih osoba iz ruralnog područja cilj je osnovati jednu mlađu tamburašku sekciju na taj način omogućiti mladim osobama da nauče sviranje tradicijskih instrumenta. Kao kod svih početnika radilo bi se po fazama, upoznavanje sa tamburaškim instrumentima, upoznavanje sa notama i uvježbavanjem. Po završetku projekta planira se održavanje jednog koncerta gdje bi se prezentiralo stečeno znanje.
    - e. Folklorno pjevačka radionica, 14 osoba starije životne dobi, 160 sati proba, jedan stručni voditelj
Kroz realizaciju projekta cilj je okupiti 14 osoba starije životne dobi i sa njima raditi na tradicijskom pjevanju. Kroz provedbu radionica cilj je da osobe starije životne dobi prenesu svoje znanje i iskustvo

na mlade osobe a i formiranjem jedne pjevačke sekcije osoba starije životne dobi omoguće da mogu sudjelovati na mnogobrojnim nastupima i na taj način doprinijeti očuvanju tradicije pjevanja.

5. Edukativne aktivnosti usmjerene razvoju lokalne zajednice (poput brige o okolišu, prostornom planiranju, razvoju filantropije u lokalnoj zajednici i slične aktivnosti istog karaktera)

Tematske radionice (pisanje projekata i volontiranje), 12, jedanput mjesečno u trajanju 6 sati (teme će obuhvatiti područje informiranja, volontiranja, kreativna sijela...).

Kroz samu provedbu projekta izvršila bi se prilagodba prostora u Javnom vlasništvu kroz manje adaptacijske zahvate u onim prostorima gdje bi se održavale radionice. Za opremanje „co-working „ prostora kupila bi se oprema koja je nužno potrebna.

5. Doprinos aktivnosti i ciljeva projekta nacionalnim i EU propisima te strateškim dokumentima (*molimo detaljan opis*)

Projekt Društveni centar Novo Čiče provodi se u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., Prioritetne osi 4. „Dobro upravljanje“, Investicijskog prioriteta 11.ii „Izgradnja kapaciteta za sve dionike koji osiguravaju obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje, osposobljavanje te zapošljavanje i socijalne politike, uključujući uz pomoć sektorskih i teritorijalnih paktova radi omogućavanja reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini“, Specifičnog cilja 11.ii.1 „Razvijanje kapaciteta organizacija civilnog društva, osobito NVO-a i socijalnih partnera, te jačanje civilnog i socijalnog dijaloga radi boljeg upravljanja“. Aktivnosti i ciljevi projekta doprinose te su u skladu sa nacionalnim i EU propisima te strateškim dokumentima. Vezano uz Zakonodavstvo Europske unije, projekt je usklađen sa sljedećim pravilima: Uredba (EU, Euratom) 2018/1046, Uredba (EU) br. 1303/2013, Uredba (EU) br. 1304/2013, Provedbena uredba Komisije (EU) br. 215/2014, Provedbena uredba Komisije (EU) br. 821/2014, Uredba Komisije (EU) br. 651/2014, Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013, Delegirana uredba Komisije (EU) br. 480/2014, Delegirana uredba Komisije (EU) br. 240/2014. Vezano uz nacionalno zakonodavstvo projekt poštuje Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu Europskih strukturnih i investicijskih fondova, Uredbu o tijelima u Sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, Pravilnik o prihvatljivosti izdataka u okviru Europskog socijalnog fonda, Zakon o javnoj nabavi, Uredbu o indeksu razvijenosti, Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, Zakon o radu, Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Zakon o volonterstvu, Etički kodeks volontera, Pravilnik o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja, Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, Odluku o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele prostora u vlasništvu RH na korištenje organizacijama civilnog društva radi provođenja programa i projekta od interesa za opće dobro, Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Vezano uz strateški okvir projekt Društveni centar Novo Čiče usklađen je sa nizom strategija, mjera i programa što je detaljno prikazano u nastavku.

Projekt je u skladu sa Operativnim programom Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., u sljedećim temeljnim područjima: Socijalno uključivanje kroz razvoj socijalnih usluga u zajednici koje doprinose općoj zapošljivosti i unaprjeđenje mogućnosti zapošljavanja i promicanju usklađivanja rada i obiteljskog života kroz razvoj novih i poboljšanje kvalitete postojećih socijalnih usluga u zajednici; Dobro upravljanje kroz jačanje uloge organizacija civilnog društva za društveno-ekonomski rast i demokratski razvoj. Projekt je usklađen sa Strategijom Europa 2020 kroz Uključiv rast Zapošljavanje i vještine „Program za nove vještine i radna mjesta“ čiji je cilj stvoriti uvjete za modernizaciju tržišta rada s ciljem podizanja razine zaposlenosti te osiguravanja održivosti naših društvenih modela. To znači stjecanjem novih vještina omogućiti našoj sadašnjoj i budućoj radnoj snazi da se prilagodi novim uvjetima i mogućoj promjeni karijere, smanji nezaposlenost i poveća radnu produktivnost. Razvijati partnerstva između svijeta obrazovanja/osposobljavanja i posla, ponajprije uključivanjem socijalnih partnera u planiranje edukacije i pripremu osposobljavanja. Nadalje, kroz Pametan rast Obrazovanje Predvodnička inicijativa EU „Mladi u pokretu“ s ciljem povećanja rezultata obrazovnih sustava te jačanja međunarodne privlačnosti visokog obrazovanja u Europi. Cilj je povećati učinak i međunarodnu privlačnost europskih institucija visokog obrazovanja te podići ukupnu kvalitetu svih razina obrazovanja i osposobljavanja u EU, povezujući izvrsnost i jednakost promicanjem mobilnosti studenata i mladih stručnjaka te popraviti mogućnosti zapošljavanja mladih ljudi. Popraviti ulazak mladih na tržište rada integriranim aktivnostima, koje, među ostalim, pokrivaju usmjeravanje, savjetovanje i pripravništva. Europska komisija podupire i nadopunjuje politike država članica u područjima socijalnog uključivanja i socijalne zaštite. U okviru strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast utvrđuju se ciljevi kojima bi se iz siromaštva i socijalne isključenosti izvuklo najmanje 20 milijuna ljudi te povećala stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 20 do 64 godine na 75 %. Vodećim inicijativama

strategije Europa 2020., a posebno Europskom platformom protiv siromaštva i socijalne isključenosti i Programom za nove vještine i poslove, podupiru se naponi za ostvarenje tih ciljeva. Komisija s pomoću paketa mjera za socijalno ulaganje državama članicama nudi smjernice za modernizaciju sustava socijalne skrbi s ciljem socijalnog ulaganja tijekom cijelog života. Taj paket nadopunjen je: Paketom mjera za zapošljavanje u okviru kojega se određuju smjernice za oporavak uz nova radna mjesta te Paketom mjera za zapošljavanje mladih koji je izričito posvećen položaju mladih. Projekt Društveni centar Novo Čiče u skladu je s Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Strategija polazi od vrijednosnog utemeljenja odnosa države i civilnoga društva do osnovnih preduvjeta za daljnji razvoj kao što su socijalna kohezija, sudionička demokracija, filantropija i volonterstvo te obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava, uz unaprjeđivanje zakonskog, financijskog, poreznog i institucionalnog okvira za potporu razvoju civilnoga društva. Projekt je u skladu s navedenom strategijom kroz mjeru 1 Poboljšanje djelotvornosti postojećih i utemeljenje novih institucionalnih oblika i modela potpore razvoju civilnog društva na nacionalnoj i lokalnim razinama kroz provedbenu aktivnost 1.3.: provođenje evaluacije postojećih i definiranje novih sporazuma o partnerstvima između lokalnih vlasti i OECD-a u razvoju javnih politika na lokalnim razinama te provedbena aktivnost 1.5.: Osiguranje sustava podrške razvoju volonterstva u Republici Hrvatskoj. Također, projekt je u skladu sa Nacionalnim programom za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine kroz mjeru 1.2.1. Unapređenje rada s mladima suradnjom organizacija civilnog društva i donositelja odluka, mjeru 3.3.2. Intenzivnije uključivanje organizacija civilnog društva u sustav pružatelja socijalnih usluga i pružanja potpore mladima u riziku od socijalne isključenosti, mjeru 5.1.4. Osiguravanje programskih potpora udrugama koje pružaju usluge centara za mlade, mjeru 5.1.5. Dodjeljivanje useljivih prostora na korištenje udrugama mladih i za mlade, mjeru 5.3.1. Podržavanje projekata udruga koji uključuju mlade volontere te udruga mladih i za mlade koje potiču samoorganizaciju mladih kroz volontiranje te kroz mjeru 6.1.1. Promicanje obrazovanja mladih u suvremenoj kulturi i umjetnosti. Projekt Društveni centar Novo Čiče prati Strategiju razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. Djelovanje organizacija civilnoga društva u području socijalne skrbi usmjereno je na zaštitu ranjivih skupina (djeca, mladež, žene, osobe s invaliditetom, osobe s psihičkim smetnjama, starije i nemoćne osobe, nezaposleni, žrtve nasilja, žrtve trgovanja ljudima, beskućnici, ovisnici o drogama i drugim opojnim sredstvima i dr.). Njihovo je djelovanje usmjereno na pružanje psihosocijalne pomoći i socijalnih usluga u zajednici s ciljem integracije korisnika, poboljšanjem kvalitete njihova života, te pružanje pomoći korisnicima u prevladavanju stanja socijalne isključenosti i siromaštva kroz mjeru: Unapređenje suradnje s organizacijama civilnoga društva, i to: daljnjim uspostavljanjem kvalitetnijeg okvira za financiranje organizacija civilnoga društva koje pružaju socijalne usluge, a koji omogućuje kontinuitet i održivost socijalnih usluga, definiranjem uvjeta za osiguranje veće kvalitete pruženih usluga i poticanjem daljnjeg razvoja kapaciteta organizacija civilnoga društva, poticanjem organizacija civilnoga društva na razvoj onih usluga socijalne skrbi koje su socijalnim planovima županija prepoznate kao prioritetne, poticanjem i razvijanjem volonterskih programa i uključivanjem tih programa u ustanove socijalne skrbi, poticanjem organizacija civilnoga društva na ciljano korištenje prepristupnih sredstava, te sredstava iz strukturnih fondova nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju. Projekt je u skladu sa Strategijom borbe protiv siromaštva i Socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. - 2020.) kroz mjere uspostavljanja koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, te sustava praćenja i evaluacije: uspostavljanje koordinacije i suradnje na svim razinama u svrhu ujednačavanja politika te uspostave sustava prikupljanja i razmjene podataka; osiguranje kvalitetne analize i istraživanja u svrhu osiguravanja praćenja i evaluacije provedbenih mjera koja će služiti kao podloga za donošenje strateških odluka i kreiranja politike koja prati europske i svjetske standarde. Projekt je usklađen sa Smjernicama za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice namijenjene lokalnim sudionicima kroz mjere inicijative mladih, zdrave zajednice i aktivnog starenja. Isto tako prati se Strategija grada Velika Gorica 2018.-2023. kroz strateški cilj 3 – Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti, prioritet 3.2. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području Grada Velike Gorice, kroz mjeru 3.2.1. Razvijanje mreže socijalnih usluga u zajednici čija je svrha unaprijediti kvalitetu života i povećati mogućnost zapošljavanja i samostalnog života korisnika kroz razvoj učinkovitih socijalnih usluga u zajednici; kroz mjeru 3.2.2. Izjednačavanje mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom u Gradu, čija se svrha najvećim dijelom podudara sa Strategijom izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe sa invaliditetom u Gradu Velikoj Gorici a glasi: unapređivanje, zaštita i osiguravanje punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom na području Velike Gorice; kroz mjeru 3.2.3. Osiguranje infrastrukture i ljudskih kapaciteta za pružanje socijalnih usluga čija je svrha razvoj materijalnih uvjeta za kvalitetno pružanje socijalnih usluga u smislu osiguravanja adekvatnih prostora za pružanje usluga uređenjem novih i adaptacijom postojećih prostora; kroz mjeru 3.2.4. Razvoj sadržaja za djecu i mlade čija je svrha poboljšati kvalitetu sadržaja namijenjenih djeci i mladima u izvanškolskim aktivnostima, radi poticanja razvoja ličnosti i razvoja dodatnih kompetencija kod djece i mladih; kroz mjeru 3.2.5. Stvaranje uvjeta za poboljšanje kvalitete života osoba treće životne dobi čija je svrha unaprijediti kvalitetu života osoba treće životne dobi te stvoriti uvjete za što dulji ostanak u obiteljskom okruženju kroz razvoj učinkovitih socijalnih usluga u zajednici. Poveznica projekta vidi se i sa strategijom Zagrebačke županije kroz razvojne probleme i potrebe Zagrebačke županije u vezi sa sufinanciranjem programa i projekata neprofitnih organizacija civilnog društva; razvojne potrebe: poticanje daljnje suradnje udruga s JLS, odnosno dodatno osnaživanje sudjelovanja

civilnog društva u projektima javnog sektora.	
6. Širi učinak projekta na okruženje i umnožavanje rezultata i aktivnosti (<i>molimo opišite metode i mjere osiguravanja održivosti</i>)	
<p>- Projekt Društveni centar Novo Čiče uključuje mjere za buduće umnožavanje, ponavljanje sličnih aktivnosti kroz primjer projekta dobre prakse na druge ciljane skupine, druga područja, proširenje razmjene informacija</p> <p>-Rasprave (sjela) – rasprave od mještana o stvarnim potrebama lokalne zajednice = rješavanje problema i potreba lokalne zajednice</p> <p>-Podrška za druge udruge u Velikoj Gorici</p> <p>-Volontiranje</p> <p>- Održivi rezultati projekta: financijski, institucionalno, na razini razvijanja javnih politika</p> <p>-Pozitivni učinak na okoliš</p> <p>-Mjere za održivost projekta</p> <p>-Prepoznatljiv projekt, kvalitetni ljudi, učinak na druge da i oni to rade, vrijedna infrastruktura pa samim time i daljnji razvoj, osposobljene osobe</p>	
7. Doprinos volontera provedbi projektnih aktivnosti (<i>molimo detaljan opis</i>)	
a) Broj volontera koji sudjeluju u provedbi projekta (potrebno je navesti broj volontera i broj predviđenih volonterskih sati u projektu)	U samu provedbu projekta planira se uključiti dvanaest volontera, a volonteri će bi odraditi 660 sati tijekom provedbe projekta
<p>Opis aktivnosti koje će volonteri provoditi u provedbi projekta za svaku kategoriju i vrstu volonterskog mjesta (<i>naslov volonterskog mjesta; mjesto rada; učinak volontera/ke; odgovornosti i dužnosti volontera/ke; potrebne kvalifikacije volontera/ke; potrebna predanost; opis edukacije koju će dobiti volonter/ka; korist koju volonter/ka dobiva od volontiranja; praćenje rada i evaluacija; koordinator volontera/ki</i>)</p> <p>b)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba za pripremu računalne učionice x2 Mjesto rada : Novo Čiče, društveni centar, Odgovornost: Priprema informatičke učionice za održavanja edukacija i radionica, printanje potrebnih materijala, manja održavanja računala i asistent kod same radionice Kvalifikacije : rad na računalo i pravilno korištenje računalne opreme te poznavanje računalnih (word, itd) Osnovna edukacija provest će se od strane voditelja radionice • Osoba u potpori provedbe radionice tkanja i veza x5 Mjesto rada : Novo Čiče, društveni centar, Odgovornost: Priprema prostora i pribora za provedbu radionica, nazočnost kod provedbe radionica i asistiranje na istim Kvalifikacije: poznavanje osnove tkanja i veza kao i samog postupka prerade lana Osnovna edukacija o dužnostima i obavezama domara, uporabe i korištenja inventara i prostora • garderobijer x 1 Mjesto rada Novo Čiče Odgovornost : briga oko odjevnih predmeta za pjevačke skupine , tamburaških instrumenata Kvalifikacije: Osoba mora poznavati tradicijsko odjevanje kao i vrstu tamburaških instrumenta, pravilno skladištenje i održavanje. • Asistent osobama sa invaliditetom x2 • Fotograf x1 Mjesto rada: Novo Čiče Odgovornost: fotografiranje događaja, detalja o projektu i priprema fotografija za objavu na web stranici Kvalifikacije: poznavanje fotografije, programa za obradu fotografija • Novinar x1

	<p>Mjesto rada: Novo Čiče Odgovornost: Pisanje članaka o aktivnostima i događajima u Društvenom centru Čiče Kvalifikacije: kreativnost, pismenost i sposobnost uočavanja detalja</p> <p>Svi volonteri proći će radionicu o volonterstvu, biti će upoznati sa Zakonom o volonterstvu, svojim pravima, obvezama i odgovornostima. Svi će popuniti izjavu o volontiranju, potpisati ćemo ugovor o volontiranju, vđiti ćemo evidenciju rada volontera i izvještavati o godišnjem volonterskom postignuću.</p>
--	---

Stipo Duvnjak

Stipo Duvnjak, predsjednik

_____
Ime i prezime voditelja/voditeljice
projekta (u organizaciji – prijavitelju)

_____
Ime i prezime osobe ovlaštene za
zastupanje (u organizaciji –
prijavitelju)

MP

_____
Potpis

_____
Potpis

U Velikoj Gorici , 03.01. 2019.

SAŽETAK

Kulturna baština je vezana uz ljude i stoga ima veliko društveno značenje, pruža osjećaj pripadnosti i sigurnosti. Ključan čimbenik za očuvanje kulturne baštine je osjećaj ljudi prema vlastitoj kulturi i tradiciji, samim time djeluje poticajno na promociju i prenošenje tog osjećaja na mlađe generacije.

Kroz isticanje svojeg kulturnog nasljeđa kulturno-umjetnička društva ciljaju na povećanje kvalitete života, poticanje lokalnog razvoja i čine seoska područja privlačnijima mjestom za život.

Predmet ovog završnog rada je Kulturno-umjetničko društvo „Čiče“ iz Novog Čiča kao i uloga koju ima u svom mjestu djelovanja, upoznavanje s radom i projektima koje provodi s ciljem poticanja mlađe populacije na aktivno sudjelovanje u njegovom radu kako bi kroz svoje djelovanje prenosili ljepote svoje tradicijske kulture, ali i razvijali suživot i bolju povezanost stanovništva.

Cilj ovog rada je bio identificirati i istražiti utjecaj KUD-a „Čiče“ , kao jedinog kulturno-umjetničkog društva koje uz njegovanje tradicijske kulturne baštine Turopolja, aktivno djeluje realiziranjem projekata od velike društvene važnosti usmjerene ka jačanju zajednice, aktiviranju mladih i pružanju sadržaja od kulturnog i edukativnog značenja.

Kroz prikaz aktivnosti KUD-a „Čiče“ iz Novog Čiča vidljiva je uloga i društveni značaj koji kulturno-umjetnička društva imaju u ruralnim područjima, te koliko svojim radom mogu utjecati na unapređenje zajednice u cjelini, pridonijeti u svakom aspektu života, a posebice u društvenom, gospodarskom i ekonomskom.

KLJUČNE RIJEČI: ruralni razvoj, tradicijska kulturna baština, Kulturno-umjetničko društvo „Čiče“, Novo Čiče

